БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 280 (16.666). | 30 ноябрь 1976 йил, сешанба | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ПАРТИЯ ДАЪВАТИ БИЛАН УЛУҒВОР ИШЛАРГА!

Мислсиз жасорат, тенгсиз мардликлар эпопеясини, улуғ мамнунлик ва чуқур ифтихор шуурини тараннум этувчи шу кунларимизнинг чексиз завқ-шавқи миллионлар яратувчилик меҳнатининг, миллионлар ижодий ғайрати ва ташаббусининг самаралари туфайлидир. Бу КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш замирида, ленинчи Марказий Комитет октябрь Пленумининг руҳи ва жанговар даъвати воситасида вужудга келган юксак меҳнат кўтаринкилиги, сиёсий активлик коммунизм сари шаҳдам одим ташлаб бораётган совет кишилари ҳаётида, порлоқ тақдирида янги, улуғвор истиқболлар очаётганлигининг ажойиб намунасидир. Буларнинг ҳаммаси Советлар диёри узра балқиб, бутун жаҳонга нур сочаётган Улуғ Октябрь туфайли, унинг бутун инсоният тақдирида тубли ўзгаришлар ясаган ва яқинлашиб келаётган муборак 60 йиллик юбилейи шарофатидир.

Ана шундай улуғ айём кезларида социалистик Ватанимизнинг садоқатли фарзанди — севикли Ўзбекистонимизда ҳаммамизни тўлқинлантирувчи илҳомбахш воқеалар юз берди. Республикамиз халқ хўжалигининг барча соҳаларида жуда катта ғалабаларга эришилди. Самарали, салмоқли якунлар, социалистик тараққиётимизнинг ҳозирги палласида Ўзбекистон экономикасини, фан-маданиятини янада ривожлантиришнинг жадал суръатлари, келгусида қилинадиган ишларимизнинг кўламлари ва миқёслари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган IV пленумида ва тўққизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи сессиясида кенг, атрофлича муҳокама қилинди, ҳаётий муҳим вазифалар илмий асосда белгилаб берилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов «КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқидаги қоидалар ва хулосаларни бажариш соҳасида республика партия ташкилотларининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Пленум 1976—1980 йилларда Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг давлат беш йиллик плани тўғрисида ва Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги Давлат плани ҳақида, Ўзбекистон ССРнинг 1977 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва 1975 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақидаги масалаларни муҳокама қилди.

Пленум материалларида КПСС XXV съездидан кейинги даврда республикамиз партия ташкилотлари ва барча меҳнаткашлари олиб борган ишларга якун ясалди, эришилган натижалар чуқур таҳлил этилиб, айни вақтда халқ хўжалигининг айрим соҳаларида юз бераётган етишмовчиликлар, камчиликлар кўрсатиб ўтилди, бундан кейинги қилинадиган ишларнинг асосий йўналишлари белгилаб берилди.

Пленум ўз ишини давом эттираётган пайтда бутун республикамиз меҳнаткашларини асло унутилмас, қувонч ва шодликларга тўлдирувчи хушхабар — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, замонамизнинг атоқли арбоби, халқлар бахт-саодати учун, бутун дунёда тинчлик, тараққиёт учун ҳормас-толмас курашчи, севимли Леонид Ильич Брежневнинг Ўзбекистон пахтакорлари зафарларини шарафловчи табрик хати олинди. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов шу табрикни Пленум қатнашчиларига ўқиб эшиттирди. Пленум қатнашчилари мактубдаги ҳар бир сўзни қалбларига жо қилган ҳолда пахтакорлар меҳнатига берилган олий баҳо учун республикамиз меҳнаткашлари номидан ҳурматли Леонид Ильич Брежневга зўр ташаккур, битмас-туганмас миннатдорчилик изҳор қилдилар. Мактубдаги сатрлар ҳаммамиз учун азиз ва табаррукдир. Бу мактуб кишилар ҳақида оталарча кўрсатилаётган улуғ ғамхўрликнинг жуда равшан ифодасидир. Қутлов мактуби Ватанимиз шон-шарафи йўлида, уни янада гуллатиб, яшнатиш йўлида фидокорлик кўрсатаётган барча меҳнаткашларга, «олтин қўл»ли пахтакорларга жўшқин илҳом, ижодий ғайрат-шижоат бахш этади, меҳнатда уларга янги куч-мадад бағишлайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми шуни зўр мамнуният билан таъкидлайдики, КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми партиямиз ва унинг Марказий Комитети, ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюро ҳозирги босқичда КПСС ички ва ташқи сиёсатининг етилган вазифаларини ленинча донолик ва узоқни кўзлаб ҳал қилаётганлигини яна бир бор яққол кўрсатди. Октябрь Пленумида ўртоқ Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқи КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишнинг кенг ҳаракат программаси бўлиб, ҳар бир партия ташкилоти ва бутун партиямиз фаолияти учун ниҳоятда катта аҳамиятга эгадир. 1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг чуқур илмий, ҳар томонлама пухта ишланган ва асосланган планини ўзларининг ҳаётий вазифалари деб билган республикамиз меҳнаткашлари ўсиш-улғайишларининг янги марраларига кўтарилмоқдалар. 1976 йилги планлар ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажариш соҳасида қўлга киритилган улкан ғалабалар халқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг кўзда тутилган янги марраларни эгаллашда зўр босқич бўлади. Халқ хўжалигининг деярли ҳамма соҳалари гуркираб ўсмоқда, совет кишиларининг моддий фаровонлиги юксалиб, маданий турмуш даражаси ўсиб бормоқда. Республикамиз саноати маҳсулотни реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш ўн бир ойлик давлат планини муддатидан илгари 20 ноябрда бажарди. Капитал қурилиш тез суръатлар билан олиб борилмоқда, транспорт ташкилотлари, алоқа, коммунал хўжалик ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг иши яхшиланмоқда. Уй-жой қурилиши жадаллашмоқда. Меҳнаткашлар ҳар йили неча юз минглаб квадрат метр энг қулай, чиройли, шинам уй-жой биноларини олмоқда. Ишлаб чиқариш кучларини ривожлантиришда эришилаётган муваффақиятларимиз ҳам катта.

КПСС аграр сиёсатини изчиллик билан амалга ошириш борасида республикамизда қилинаётган ишлар шу қадар самаралар бермоқдаки, буни 1976 хўжалик йилининг якунларидан айниқса равшан билиш мумкин. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг катта ёрдамига таяниб, бу йил пахтадан айниқса мўл ҳосил етиштирдилар. Пахтакорларнинг қаҳрамонона меҳнатлари, юксак маҳоратлари, республикамиз партия ташкилотларининг зўр уюшқоқлик ва ташкилотчилик ишлари натижасида оби-ҳаво туфайли юзага келган энг оғир қийинчиликлар, машаққатлар мардонавор енгилди. Кетма-кет содир бўлган ёғингарчиликлар, изғирин совуқлар пахтакорларнинг тош-метиндек жипслигини, мустаҳкам иродасини салгина бўлса ҳам бўшаштира олмади. Қаттиқ қийинчиликлар замирида чиниққан, тобланган пахтакорларимиз партия ташкилотлари чизиб берган йўлдан бориб, ҳар бир хўжаликда ишни аниқ-пухта ташкил этиб, бутун ҳосилни жуда қисқа муддатларда ҳеч нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун бутун кучларини, ҳамма имкониятларни, техника воситаларини тўла сафарбар эта олдилар. Далалардан рекорд ҳосил йиғиштириб олинди. Ватан омборларига 5 миллион 300 минг тонна пахта етказиб берилди. Бу эса, 1975 йилда топширилган пахта миқдоридан 287 минг тонна кўпдир. Пахтанинг 80 процентдан кўпроғи биринчи сортларга топширилди. Республиканинг катта пахта хирмони учун курашда механизаторлар ҳал қилувчи роль ўйнадилар. Улар ўзларининг ажойиб, меҳнатлари билан машиналарнинг қудратини тўла намойиш қила олдилар. Шонли механизаторларимиз биринчи марта 2 миллион 900 минг тонна «оқ олтин», яъни жами ҳосилнинг 55 процентини ўз агрегатларида териб бердилар.

1976 йилимизнинг энг қувончли хусусияти шундаки, пахтачилигимиз билан бир қаторда қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида умумий юксалишга эришилди. Республика колхоз ва совхозлари Ватан омборларига бир миллион 25 минг тонна, яъни илгари қабул қилинган мажбуриятдан 395 минг тонна кўп дон топширдилар. Барча хўжаликлар ўзларини юқори сифатли уруғлик билан тўла таъминладилар. Маккажўхори ва шоли етиштиришни кўпайтириш учун авж олиб кетган мусобақа бу соҳада кўзда тутилганидан анча кўп маҳсулот тайёрлашга имкон берди. Сабзавоткорлар, полизчилар, боғбонлар ва соҳибкорлар ҳам Ватан олдидаги ўз бурчларини шараф билан бажариб, зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини анча ошириб адо этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми эришилган натижаларга ижобий баҳо бериш билан бирга, масалага принципиал, танқидий нуқтаи назардан ёндашиб, ишдаги камчиликларни рўй-рост кўрсатиб берди. Бу нуқсонлар айрим партия комитетларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари савиясининг пастлигида, бир қанча саноат корхоналарида ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ва сифатини ошириш учун мавжуд резерв-имкониятлардан яхши фойдаланмаётганлигида, меҳнат унумдорлигини ошириш, прогрессив технологияни жорий этиш ва аҳоли талабларига мос келадиган кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш планлари бажарилмаётганлигида, уй-жой бинолари, мактаблар, болалар ва даволаш муассасаларининг ўз вақтида қурилиб ишга топширилмаётганлигида, капитал маблағлар кўпдан-кўп объектларга сочиб юборилаётганлигида, материал-техника ресурсларидан етарли фойдаланмаётганлигида яққол кўзга ташланмоқда.

Пленум партия комитетлари эътиборини ана шу нуқсонларни тезда бартараф этишга қаратди. КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорлари асосида саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданиятни ривожлантириш, бутун партиявий-сиёсий ишлар савиясини яхшилаш, партия ва совет кадрларида топширилган иш учун шахсий жавобгарлик масъулиятини ошириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалалари жуда катта аҳамиятга эга эканлиги пленум материалларида алоҳида кўрсатиб ўтилди.

Пленум партия, совет ташкилотлари зиммасига 1976 йилги планларни, юксак социалистик мажбуриятларни бажариш, саноат ишлаб чиқариши самарадорлигини кескин ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш, капитал маблағлардан, меҳнат ва молия ресурсларидан материаллардан энг самарали фойдаланиш, қишлоқ хўжалиги соҳасида эса хўжаликлараро кооперация ва агросаноат интеграцияси негизида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, қишлоқда инженерлик — техника хизматини ривожлантириш, дала ишларини механизациялаш даражасини янада ошириш вазифасини юклади.

Пленум 1980 йилда давлатга камида 6 миллион тонна пахта сотишни таъминлаш, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа турдаги маҳсулотларини етиштиришни анча кўпайтириш ўнинчи беш йилликда Ўзбекистон партия ташкилотининг асосий вазифаси, республика қишлоқ хўжалиги ходимлари ва барча меҳнаткашларининг улуғ интернационал бурчи, Ватан олдидаги муқаддас иши деб таъкидлади.

Ҳозирги вақтда октябрь Пленуми қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми ва республика Олий Совети сессияси материалларини барча меҳнаткашлар онгига чуқур сингдириш, октябрь Пленуми белгилаб берган улуғвор вазифаларни бажариш учун барча меҳнаткашларни сафарбар этиш — бутун идеология ишимизнинг асосий вазифасидир.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган Уйчи районидаги «Гулистон» совхози деҳқонлари кузги шудгорлашни намунали ўтказишяпти. Экиндан бўшаган майдонларга кўплаб миқдорда маҳаллий ва минерал ўғитлар солиниб, кейин шудгор қилиняпти. Суратда: (чапда) бўлим агрономи Дадамирза Хожимирзаев механизаторларнинг иш сифатини текширяпти. (Ўнгда) механиклар Ҳасанбой Маликов ва Нуриддин Абдувалиев.

Х. Ҳайдаров фотоси, (ЎзТАГ).

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида шу йил 29 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — ҳайдалган майдон (минг гектар ҳисобида); учинчи устун — планнинг бажарилиш проценти.

Тошкент	219,7	89,3
Андижон	113,1	58,6
Хоразм	11,5	57,8
Жиззах	82,3	52,4
ҚҚ АССР	31,0	44,3
Наманган	64,9	44,2
Самарқанд	80,8	37,0
Сирдарё	54,4	30,9
Фарғона	44,1	29,8
Бухоро	35,3	17,8
Қашқадарё	19,8	9,6
Сурхондарё	12,0	7,9
Республика бўйича	768,9	39,8

КАТТА МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИГА
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қорақалпоғистон АССР колхозчиларини, совхоз ишчиларини, механизаторларини, қишлоқ хўжалик, сув хўжалик ва тайёрлаш органлари ходимларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларини катта меҳнат ғалабаси — давлатга шоли сотиш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятлар бажарилганлиги билан самимий табриклайдилар.

Автоном республика қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари партиянинг тарихий XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ўнинчи беш йиллик биринчи йилида дон етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги кўрсатмаларини бажара бориб, мўл шоли ҳосили етиштирдилар, уни уюшқоқлик билан ўриб-йиғиб олдилар ва Ватан омборларига 160 минг тоннадан зиёд шоли тўкдилар. Бу 1976 йилга белгиланган умумий харид ҳажмидан анча кўпдир.

Давлатга 38,5 минг тонна шоли сотган Ленинобод районининг, 37,6 минг тонна шоли сотган Қўнғирот районининг, 29,6 минг тонна шоли сотган Қораўзак районининг, 25,7 минг тонна шоли сотган Нукус районининг, 25 минг тонна шоли сотган Чимбой районининг шоликорлари шу катта меҳнат ғалабасига салмоқли ҳисса қўшдилар.

«Партия XXII съезди», Чапаев номли, «ВЛКСМ 50 йиллиги», «Маданият», «Равшан», «Олтинкўл» ихтисослаштирилган шоликорлик совхозлари шоли ўриб-йиғиш ва тайёрлашда юксак кўрсаткичларга эришдилар. Қўнғирот районидаги Чапаев номли совхозда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони У. Бекниёзов бошчилигидаги бригада аъзолари, Ленинобод районидаги «Партия XXII съезди» совхозида А. Сарсенбоев бошчилигидаги бригада аъзолари, Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозида Е. Тен бошчилигидаги бригада аъзолари ва бошқа кўп бригадалар гектар бошига 70—75 центнердан шоли олдилар.

Чапаев номли совхозда комбайнчи Мақсуд Жуманиёзов, «Равшан» совхозида комбайнчи Довулбой Болташев, «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозида комбайнчи Жўлдасбой Исмоилов, «Партия XXII съезди» совхозида комбайнчилар Перде Усенов ва Юрий Тен, «Маданият» совхозида комбайнчи Халқобод Сейтимов, Қораўзак совхозида комбайнчи Неъмат Мирзаҳмедов ва бошқа кўп кишилар 500—550 тоннадан шоли янчиб, ўрим-йиғимда яхши меҳнат қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қорақалпоғистон АССР партия, совет ва хўжалик органлари, қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми қарорларини бажара бориб, шу йилни муваффақиятли туғаллайдилар, келгуси йил ҳосили учун ҳамма агротехника тадбирларини бажо келтирадилар, чорва қишловини намунали ўтказадилар ва ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида Ватанни янгидан-янги муваффақиятлар билан хурсанд қиладилар, деб қаттиқ ишонч билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ	ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ	ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга шоли сотиш топшириқларини барвақт бажарганлиги учун республика «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»ГА ёзилсин:

Қорақалпоғистон АССР— область партия комитетининг секретари ўртоқ Камолов, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ешимбетов, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Айтмуротов, автоном республика қишлоқ хўжалиги министри ўртоқ Туремуротов, автоном республика қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш ва сифатини белгилаш давлат бош инспектори ўртоқ Хўжаниёзов, Қорақалпоғистон республика дон маҳсулотлари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Солиев.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги корхоналари ва ташкилотларининг коллективлари социалистик мусобақада янги муваффақиятларга эришдилар. Автомобилчилар ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили ўн бир ойлик топшириғини муддатидан олдин бажариб, пландан ташқари етти миллион тоннадан кўпроқ халқ хўжалик юклари ва ўттиз миллион пассажир ташидилар. Халқ хўжалик юкларини ташиш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 9,3 процент ортди, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш эса 26 процент кўпайди. (ЎзТАГ).

ЗАРБДОР МЕҲНАТ БИЛАН ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Термизда Сурхондарё области меҳнаткашлари давлатга пахта сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини бажариб катта меҳнат ғалабасига эришганликлари шарафига митинг бўлиб ўтди.

Область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов шодиёна воқеа муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг область меҳнаткашларига йўллаган табриги текстини ўқиб эшиттирди. Митингда сўзга чиққан Шўрчи район партия комитетининг биринчи секретари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ч. Алматов, қўриқдаги Будённий номли совхоз бригадири, Ленин ордени кавалери Х. Сафаров ва бошқалар республиканинг катта муваффақияти — давлатга топширилган 5 миллион 300 минг тонна Ўзбекистон хирмонига Сурхондарё областининг пахтакорлари қўшган ҳиссага берилган юксак баҳо учун миннатдорчилик билдирдилар. Нотиқлар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг республика меҳнаткашларига юборган самимий қутлов сўзларига жавобан КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми қўйган вазифаларни ҳал этиш учун ҳамма куч-қувватларни сарфлашга, Ватанни меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар билан хурсанд қилишга қаттиқ бел боғлаганликларини айтдилар.

(ЎзТАГ).

ВАҚТДАН ЎЗИБ

4-қурилиш-монтаж бошқармасининг ишчиси Виктор Сергеевич Гордеев «Наманганводстрой» трестидаги экскаваторчилар орасида «ўз касбининг моҳири» деган унвон олди.

Моҳир экскаваторчи В. С. Гордеев ҳозир Катта Наманган каналининг иккинчи навбати қурилишида ишлаяпти. У йил бошидан бери 150 минг кубометр тупроқ ишларини бажарди. Бу эса ўн икки ойлик топшириқдан 58 минг кубометр ортиқдир. Ишдаги бу рекорд кўрсаткичга машинанинг тўхтаб қолишларини йўқотиш ва меҳнатни пухта ташкил қилиш ҳисобига эришди.

Виктор Сергеевич катта тажрибага эга бўлган экскаваторчи. У Маданият насос станцияси, Катта Андижон канали қурилишларида ва Фарғона водийсидаги бир қанча сув хўжалиги иншоотларини барпо этишда қатнашди. Ишдаги муваффақиятлари учун унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор» деган фахрий унвон берилди.

В. Гордеев беш йилликнинг биринчи йилида икки йиллик планни бажариш, ўзининг беш йиллик планини эса 1978 йил июнида адо этишга қарор қилди.

БОЛГАРИЯ ХАЛҚ ДЕҲҚОНЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ XXXIII СЪЕЗДИГА

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Болгария Халқ деҳқонлари иттифоқи XXXIII съездининг делегатларини, БХДИнинг ҳамма аъзоларини табриклайди ва съезднинг муваффақиятли ишлашини тилайди.

Болгария меҳнаткашлари барча революцион ғалабаларнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси — Болгария Коммунистик партиясининг содиқ сафдоши бўлмиш Болгария Халқ деҳқонлари иттифоқи ҳамиша меҳнат аҳлининг манфаатлари учун изчиллик билан курашиб келди. БХДИ ҳозирги босқичда мамлакат ҳаётида айниқса катта роль ўйнамоқда. БКПнинг ривожланган социалистик жамият қуриш программасини ўз программаси деб қабул қилган БХДИ Болгария қишлоқларини иқтисодий ва социал жиҳатдан янада юксалтириш ишига, ишчилар билан деҳқонларнинг метиндек иттифоқини мустаҳкамлаш, халқ фаровонлиги ва маданиятини ошириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Болгария Халқ деҳқонлари иттифоқи халқаро демократик жамоатчиликнинг халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун, тинч-тотув яшаш принципларини социал-сиёсий системалари турлича бўлган давлатлар ўртасидаги муносабатлар нормаси сифатида қарор топтириш учун олиб бораётган курашида актив иштирок этмоқда.

Совет Иттифоқида БХДИнинг мамлакат ичкарисидаги ва халқаро майдондаги ана шу самарали фаолиятига юксак баҳо берилмоқда. Болгария Халқ деҳқонлари иттифоқи Болгария Халқ Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш, совет халқи билан болгар халқи қардошларча дўстлигини мустаҳкамлашга қаратилган ҳормас-толмас ишлари билан совет кишиларининг меҳр-муҳаббатига сазовор бўлди.

Болгария Халқ деҳқонлари иттифоқига социалистик Болгариянинг равнақи учун курашда янги-янги муваффақиятлар тилаймиз.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЮСФР МИЛЛИЙ БАЙРАМИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний ўртоқлар Югославия Социалистик Федератив Республикасининг миллий байрами муносабати билан ЮКС Раиси, ЮСФР Президенти ўртоқ Иосип Броз Титога самимий табрикнома йўлладилар.

Табрикномада бундай дейилади:

Совет Иттифоқи коммунистлари, барча совет кишилари социалистик қурилишда Югославия меҳнаткашларининг эришган муваффақиятларини яхши биладилар. Миллий экономикани, фан ва маданиятни ривожлантиришда, халқ фаровонлигини юксалтиришда эришилган муваффақиятлар, ЮСФРнинг халқаро майдондаги активлиги ўзининг X съездида мамлакатни социализм йўлидан тараққий эттиришнинг янги марраларини белгилаган Югославия Коммунистлар союзининг фаолияти билан чамбарчас боғлангандир.

Телеграммада уқтириб ўтиладики, КПСС билан ЮКС ўртасида, Совет Иттифоқи билан Югославия ўртасида дўстона муносабатлар йил сайин кўп соҳаларни ўз ичига олмоқда ва муттасил ривожланиб бормоқда.

Яқинда Белградда бўлиб ўтган учрашувлар ва суҳбатлар партияларимиз ва мамлакатларимиз ўртасида ишонч ва ҳамжиҳатлик вазиятини мустаҳкамлашга биргаликда ҳаракат қилган ҳолда Совет Иттифоқи ва Югославия халқларининг қардошларча дўстлигини ва самарали ҳамкорлигини ҳар жиҳатдан кенгайтириш учун кенг имкониятлар борлигини яна бир марта яққол намойиш қилди.

(ТАСС).

ЮГОСЛАВИЯЛИК ДЎСТЛАРНИ ТАБРИКЛАШДИ

29 ноябрь куни Тошкент меҳнаткашлари вакилларининг йиғилиши Югославия Социалистик Федератив Республикасининг миллий байрами — Республика кунига бағишланди.

Йиғилишни очган Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин, В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг кафедра мудири профессор К. С. Содиқов ва бошқалар мустаҳкамланиб бораётган Совет — Югославия дўстлиги тўғрисида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ЮКС Раиси, ЮСФР Президенти ўртоқ И. Броз Тито билан яқинда ўтказган учрашувлари бу дўстликка катта ҳисса қўшганлиги ҳақида гапирдилар. Нотиқлар Тошкент жамоатчилигининг республика пойтахти билан қардошлашган Скопле шаҳри билан дўстона алоқаларни ривожлантириш соҳасида ўтказган катта ишини мамнуният билан таъкидладилар.

Йиғилиш қатнашчилари югославиялик дўстларга кўп миллатли социалистик ватанни қуришда янги муваффақиятлар тилади. Скопле шаҳрига табрикнома йўлланди.

(ЎзТАГ).

БЕШ ЙИЛЛИК МИҚЁСЛАРИ

Москва ўнинчи беш йилликда халқ хўжалигининг барча тармоқларини комплекс ривожлантиришда олға қараб янги катта қадам қўяди. Капитал маблағларнинг умумий ҳажми 17 миллиард сўмдан ортади, бу эса тўққизинчи беш йилликдагидан 25 процент кўпдир. Пойтахтнинг уй-жой фонди яна 22 миллион квадрат метр кўпаяди. Москва Советининг депутатлари еттинчи сессияда ана шу ва кўпгина бошқа рақамларни келтириб ўтдилар. 26 ноябрда бўлиб ўтган ушбу сессияда 1976—1980 йилларда пойтахт шаҳар хўжалигини ривожлантиришнинг плани, 1977 йилги план қараб чиқилди.

Докладларда ва сўзга чиққан нотиқларнинг нутқларида депутатларнинг диққат-эътибори КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумининг қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида баён этилган қоидалар ва хулосаларни амалга оширишга қаратилди.

Сессия ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин иштирок этди.

(ТАСС).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Давлатга 5 миллион 300 минг тоннадан кўпроқ оқ олтин» топширган Ўзбекистон меҳнаткашлари ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини бажариб, ғоят катта ғалабага эришдилар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг табрикномасида республика меҳнатчилари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида қилган қаҳрамонона меҳнатига юксак баҳо берилди. Бутун совет халқи уларга бу катта ғалаба учун қизғин миннатдорчилик изҳор этмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети номига кўплаб табрик телеграммалари келиб турибди.

КПСС Краснодар ўлка комитетининг телеграммасида бундай дейилади: «Кубанликлар сизларнинг меҳнатда эришган жуда катта ғалабангиздан ғоят қувонмоқдалар, ана шу ғалаба билан бутун ўзбек халқини қутлаб, партия XXV съездининг тарихий қарорларини бажаришда уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилайдилар».

Ростов область партия комитетининг табрикномасида қуйидагилар таъкидланади: Ўзбекистон меҳнаткашлари давлатга пахта сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини бажарганлигини, мамлакат тайёрлов пунктларига 5 миллион 300 минг тоннадан ортиқ пахта топшириб, меҳнатда қўлга киритган янги ғалабасини зўр хурсандчилик билан эшитдик. Бу — ўнинчи беш йилликнинг улуғвор вазифаларини амалга ошириш учун курашда ёрқин саҳифадир. Шонли Ўзбекистон меҳнаткашларини эришилган жуда катта ютуқ билан самимий ва қизғин қутлаймиз. Севимли Ватанимиз шон-шуҳрати йўлида уларга бахт-саодат, чексиз муваффақиятлар тилаймиз!

Туркманистон Компартияси Тошовуз область комитети ва меҳнаткашлар депутатлари область Совети ижроия комитети давлатга пахта сотиш плани ва социалистик мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилиши билан қардош Ўзбекистоннинг барча меҳнатчиларини сидқидилдан қутлашди. Улар республика меҳнаткашларига КПСС тарихий XXV съездининг ва КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленумининг қарорларини бажаришда бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувларини тиладилар.

СССР Енгил саноат министрлиги телеграмма йўллаб, пахта сотиш юзасидан давлат плани ва оширилган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилганлиги билан Ўзбекистон пахтакорларини самимий табриклади. Телеграммада республика пахтакорларига, пахта тайёрлаш системасининг ходимларига меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш истаги ҳам билдирилди.

СССР Граждан авиацияси министрлиги давлатга пахта топшириш юзасидан зиммасига олган социалистик мажбуриятини муваффақиятли бажариб, партия XXV съезди қарорларини ва КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми ўртага қўйган вазифаларни амалга ошириш ишига катта ҳисса қўшган республика меҳнаткашларини меҳнатда қўлга киритилган катта ғалаба билан қизғин қутлади. «Шуниси қувончлики, ўзбек пахтакорлари эришган ютуқларда граждан авиаторлари меҳнатининг ҳиссаси ҳам бор. Граждан авиаторлари, дейилади телеграммада, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини янада ошириш учун қишлоқ меҳнатчилари билан биргаликда бундан-буён ҳам сабот билан курашаверадилар. Республика граждан авиациясига доимо эътибор бериб, ғамхўрлик қилиб келаётганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига самимий миннатдорчилик изҳор этамиз. КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини бажариш соҳасида олиб борилаётган ишингизда, Совет Ўзбекистонини хўжалик ва маданий жиҳатдан ривожлантиришда сизларга янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз».

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Меҳнат ва социал масалалар бўйича давлат комитетидан олинган табрикномада бундай дейилади: «Ажойиб меҳнат ғалабаси — юксак мажбуриятларнинг бажарилиши, давлатга рекорд миқдорда пахта топширилганлиги билан қутлаймиз. Республика партия ташкилотининг КПСС XXV съезди қарорларини рўёбга чиқариш соҳасида қунт ва изчиллик билан олиб бораётган сиёсий ва ташкилотчилик иши жуда катта муваффақият билан якунланди. Ватанимиз бахт-саодати йўлида халқ жуда катта жасорат кўрсатди. Сизларга бахт-саодат, хурсандчилик, сиҳат-саломатлик ва коммунизм йўлидаги меҳнатингизда янгидан-янги зафарлар тилаймиз!».

СССР Алоқа министрлигидан келган телеграммада қуйидагилар таъкидланади: «Пахта йиғим-терими плани муваффақиятли бажарилганлиги, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишининг яхши натижалари билан қутлаймиз. Фидокорона меҳнатлари билан юксак мажбуриятларини бажарган республиканинг барча меҳнаткашлари билан бирга биз ҳам қувонмоқдамиз».

«Известия» газета редакциясининг коллективи меҳнатда қўлга киритилган катта ғалаба билан Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларини чин кўнгилдан қутлади. Республика пахта учун олиб борилган жангда ҳақиқатан ҳам зўр жасорат кўрсатди, дейилади телеграммада. Журналистлар буюк Ватан бахт-саодати йўлида республикамиз меҳнаткашларининг янгидан-янги меҳнат зафарларига эришувларини тиладилар. (ЎзТАГ).

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР. «Нукус» совхозида йирик теплица комбинати қуриш бошланди. Объект қурилишини «Узсельспецстрой» трестига қарашли 124-механизациялашган кўчма колонна бунёдкорлари олиб бормоқдалар. Қурувчилар ўн бир ойлик топшириқни барвақт адо этишди. Комбинат ишга тушгач, шаҳар аҳолисини бутун йил бўйи сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш имкони туғилади. Суратда: теплица қурилиш-монтаж ишларининг актив иштирокчиси, илғор пайвандчи П. Кутимов.

А. Лихварь фотоси. (ЎзТАГ).

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАСИ

Республика куни — Югославия Социалистик Федератив Республикасининг миллий байрами муносабати билан, ўртоқ А. Н. Косигин ЮСФР иттифоқ ижроия вечесининг раиси ўртоқ Жемал Биедичга самимий табрикнома йўллади.

Халқ ҳокимияти йиллари мобайнида, дейилади телеграммада — социалистик Югославия тарихан қисқа муддат ичида Коммунистлар союзи раҳбарлигида ўз тараққиётида катта самараларга эришди. Совет кишилари социализм қурилишида Югославия меҳнаткашларига янги ютуқлар, мустаҳкам тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун курашда янада муваффақиятлар тилайдилар.

Телеграммада Совет—Югославия муносабатларининг ҳамма соҳаларида ҳар тарафлама тараққиётни таъминлаш йўлида биргаликда куч-ғайрат сарфланиши бундан кейин ҳам халқларимиз манфаатларига, тинчлик ва социализм ишига хизмат қилади деб уқтириб ўтилади. (ТАСС).

ВИЗИТ ТУГАДИ

СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Венесуэла Республикасининг Президенти Карлос Андрес Перес 27 ноябрда Москвадан жўнаб кетди.

Венесуэла Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида олий меҳмонни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, СССР маданият министри П. Н. Демичев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. (ТАСС)

КПСС САРАТОВ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

САРАТОВ, 27 ноябрь. (ТАСС). КПСС Саратов область комитетининг бўлиб ўтган пленуми ташкилий масалани қараб чиқди. Ўртоқ А. И. Шибаев ВЦСПС раиси қилиб тайинланганлиги муносабати билан пленум уни КПСС область комитетининг биринчи секретари ва бюро аъзолиги вазифасидан озод қилди. Пленум область партия комитетининг биринчи секретари қилиб, илгари шу область партия комитетининг иккинчи секретари бўлиб ишлаган ўртоқ В. К. Гусевни сайлади.

Пленумда ВЦСПС раиси ўртоқ А. И. Шибаев нутқ сўзлади.

СССР Давлат мукофоти лауреатлари

КУЛОЛ ЎҒЛИНИНГ БАХТИ

...Бу воқеа ўн олти йил муқаддам бўлганди. Давлат имтиҳонларининг охиргисини топширган Мелиқўзи қувониб ҳовлига чиқди. Ҳовлининг тўс-тўполони чиқиб ётарди. Бир томонда ғишт уюми, бир томонда ёғоч-тахталар... Мактаб ремонти аллақачон бошлаб юборилган эди.

Йигитчанинг кўзи ғишт уюми олдида таҳанг бўлиб турган прораб Абдуҳамид Тешабоевга тушди. Мелиқўзи билса, қурувчилардан биттаси ишга келмаган, аниқроғи, кетиб қолган экан. Шунда йигитчанинг хаёлидан бир фикр ялт этиб ўтди: «Ремонтга уч-тўрт кун қарашворса нима қилади? Ахир ўзи шу ерда ўн йил ўқиди, укалари ўқияпти...».

Бу гап прорабни хурсанд қилди. Мелиқўзи ҳавозадаги устага ғишт олиб бера бошлади. Орадан 4-5 кун ўтгач, прораб ёрдамчининг ўзини ҳавозада кўриб қолди. Прорабнинг аввалига жаҳли чиқди, кейин Мелиқўзи бажарган ишни кўриб, мамнун бўлиб кетди. Йигитча ғиштни усталардек илдам, текис тераётганди.

Прорабга раҳми келиб, уч-тўрт кун ёрдам бермоқчи бўлган Мелиқўзи Ҳайдаров шу-шу қурувчи бўлиб қолди. Қурилишлардаги зарурат билан тиниб-тинчимас йигитчанинг ғайрати уйғунлашиб, у электр пайвандчилик касбини ҳам эгаллаб олди. Совет Армияси сафидан қайтгач, область шаҳар ва қишлоқларидаги кўпгина объектлар, турар жой биноларини бунёд этишда қатнашди.

1969 йилда Риштонда 9-қурилиш трестининг 54-механизациялашган кўчма колоннаси ташкил этилди. Колонна учун Ҳайдаровга ўхшаш уддабурро, ташаббускор қурувчилар жуда зарур эди. Бу даврга келиб бешта касбни эгаллаб олган Мелиқўзи комплекс бригадага бошчилик қила бошлади.

1973 йилдан Злобин методи асосида ишлашга ўтган М. Ҳайдаровнинг комплекс бригадасига муҳим объектлар ишониб топширила бошланди. Коллектив дастлаб Олтиариқда машина-ҳисоблаш станциясини тиклади. Шундан кейин бригада аъзолари ҳар бири 20 квартирали иккита турар жой биносини қуришга киришдилар. Ғайратли ёш бинокор бошлиқ коллектив бу объектларни муддатидан анча олдин аъло сифатли қуриб битказди. Талайгина маблағ иқтисод қилиб қолинди.

Мелиқўзи бригадасининг номи оғизга тушди. Бригаданинг 18 кишидан иборат аъзолари қурилиш жараёнидаги ҳар бир ишни юксак сифат билан адо этишга интилишади. Бинобарин, ҳар бири 4-5 касб эгаси бўлган қурувчилар объектларни фақат «аъло» баҳолар билан топширишга қатъий бел боғлашган эди.

Яқинда номи Иттифоқимизнинг атоқли кишилари қаторидан ўрин олиб, СССР Давлат мукофотига сазовор бўлган Мелиқўзи Ҳайдаровни қутлаш учун Риштонга боргандик. Уни, Қирғизистоннинг Бурганди қишлоғида мактаб қуряпти, дейишди. Ажабланганимизни кўрган район колхозлараро қурилиш ташкилотининг бошлиғи Ўринбой Собиров ҳазиллашди: «Шунақа, Мелиқўзининг бозори чаққон, унинг комплекс бригадаси қурган турар-жойлар ва мактаб биноларини кўриб ҳаваслари келган қардошларимиз, Мелиқўзи Ҳайдаров бизга ҳам битта мактаб қуриб берсин, деб туриб олишди».

Бурганди Риштон районини билан Қирғизистон чегарасига жойлашган аҳоли пункти. Биз етиб борганимизда иккинчи қаватда иш қизғин кетаётганди. Юзига тўсқич тутиб олган бир йигит электр пайванд аппаратидан учқун сачратиб ишларди. Мўлиқўзи Ҳайдаров шу экан.

— Электр пайвандчимиз касал бўлиб қолди, — деди у ҳавозадан тушар экан, — лекин унинг йўқлигини билдирмаймиз. Объектни вақтида топширамиз, қардошларимизни кутдириб қўймаймиз.

Бўйи ўртадан тикроқ, бокишлари ўйчан, соддагина бинокор йигит бу сўзларни жуда самимий, юрагидан чиқариб айтди: «Қардошларимизни кутдириб қўймаймиз». Оддий меҳнат коллективининг фаолият майдони қанчалик кенглиги, боя қурилиш ташкилоти бошлиғи айтганидек, бригаданинг харидори қанчалик кўплигини шу сўзлар ҳам ифода этиб турибди.

Мелиқўзи Ҳайдаров бошқараётган коллектив «Ўнлар ташаббуси»га қўшилиб меҳнат қилаётир. Бригада «Риштон» совхозида 820 ўринли мактаб, иккита 20 квартирали турар жой биносини муддатидан 6 ой олдин «аъло» ва «яхши» баҳоларга топширди. Аҳил коллектив Бурганди қишлоғидаги мактаб ҳамда Риштон районининг Куйбишев номли колхозидаги интернат бинолари қурилишини ҳам шу квартал охирига, яъни муддатидан ярим йил олдин фойдаланишга топширишни мўлжаллаб турибди. Бу — бир йиллик топшириқ ярим йилда, икки беш йиллик — бир беш йилликда бажарилади, деган гап.

Биз довруғи эл оғзига тушган комплекс бригада бунёдкорлари ва уларнинг иши билан атрофлича танишдик. Валижон Акрамов, Норинбой Сайдалиев, Замзам Эргашев, Муқимжон Деҳқоновларнинг ҳар бири барча жараёнларни тезкорлик ва юксак сифат билан бажарувчи малакали қурувчи сифатида танилгандирлар. И. Бобожонов, Ж. Олимов, Р. Эргашев каби ўтюрак ёш бинокорлар ҳам улар изидан бориб, ҳозир малакали қурувчилар бўлиб етишишди.

1974 йилдаёқ коммунистик меҳнат коллективи номини олган, ҳозир 1977 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига ишлаётган бу бунёдкорлар шаҳар ва қишлоқларимизнинг кўркига кўрк, ҳуснига ҳусн қўшишда жонкуярлик кўрсатишмоқда. Бу ишларга риштонлик оддий кулолнинг ўғли Мелиқўзи Ҳайдаров бош-қош бўлиб турибди.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг мухбири.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАЛҚАРО ОБЗОР

БУХАРЕСТ УЧРАШУВЛАРИ ҲАРОРАТИ

Ўтган ҳафта ичи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Руминия Социалистик Республикасига дўстона визит қилди. Л. И. Брежневнинг РКП Бош секретари, РСР Президенти Н. Чаушеску билан суҳбатлари, визит вақтида сўзлаган нутқлари, КПСС билан РКП, Совет Иттифоқи билан Руминия ўртасидаги ҳамкорлик ва қардошларча дўстликни янада ривожлантириш тўғрисида Бухарестда имзоланган Баёнот иккала қўшни социалистик мамлакат ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг юксак даражасини акс эттиради. Бу ҳужжатларда, бутун социалистик ҳамдўстлик турмушининг энг муҳим проблемалари, бу ҳамдўстликнинг халқаро майдонда тинчликни мустаҳкамлаш, халқаро хавфсизлик учун олиб бораётган курашидаги энг муҳим вазифалари ҳам ўз ифодасини топди.

«Бизнинг фикрлашувимиз ҳам фойдали, ҳам самарали бўлди, деди Л. И. Брежнев Совет—Руминия дўстлиги митингида сўзлаган нутқида. — Музокаралар партияларимиз ўртасидаги ҳамжиҳатликни кенгайтирди, қардошларча муносабатларимизни янада кучайтириш учун ғоят муҳим бўлган ишонч муҳитини мустаҳкамлади. Биз энг асосий соҳалардаги ҳамкорлигимизнинг янги марраларини биргаликда белгилаб олишга муваффақ бўлдик».

Л. И. Брежнев билан Н. Чаушеску имзолаган Баёнотда шу йўллар белгилаб берилган. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Руминия Коммунистик партияси ўртасидаги ҳамкорликни кенгайтириш ва бирдамлик алоқаларини мустаҳкамлаш — шу йўлларнинг энг муҳимларидир. «КПСС билан РКП ўзларининг ўртоқларча ҳамкорлигини марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми, тенг ҳуқуқлилик принциплари асосида, ўзаро ишонч ва ҳурмат руҳида бундан буён ҳам ҳар томонлама ривожлантиришга, совет ва румин халқларининг СССР билан РСР туб миллий манфаатларига, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм манфаатларига мос бўлиб тушадиган қардошларча дўстлигини мустаҳкамлашга азми-қарор берганлар» — деб таъкидланади шу ҳужжатда.

Визит давомида иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш вазифалари келишиб олинди. Иқтисодий ҳамкорликни анча кенгайтиришни, ишлаб чиқариш кооперацияси ва ихтисослашувини жадал ривожлантиришни иқтисодий алоқаларнинг умумий ҳажмида шуларнинг улушини оширишни таъминлаш мақсадида 1980 йилдан кейинги даврдаги иқтисодий ҳамкорликнинг перспектив программаси ишлаб чиқилади.

Бухарестдаги музокаралар вақтида иккала партиянинг Европада тинчликни мустаҳкамлаш, Хельсинкидаги Якунловчи актни имзолаган барча давлатлар ундаги барча қоидаларга оғишмай риоя қилиши учун кураш соҳасида биргаликда куч-ғайрат сарфлашлари зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Визит охирида имзоланган Баёнотда иккала мамлакатнинг бошқа кўпгина халқаро проблемаларни ҳал этишга, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун, Яқин Шарқдаги можарони одилона, мустаҳкам сиёсий бартараф этиш учун курашга ёндашишдаги бирлиги ҳам ўз ифодасини топди.

Л. И. Брежневнинг РСРга қилган визити Совет—Руминия дўстлиги намойишига айланиб кетганлиги, Руминиянинг кенг меҳнаткашлар оммаси Советлар мамлакати билан, унинг халқи ва партияси билан дўстлик ҳамда ҳамкорлик сиёсатини тўла-тўкис маъқуллаётганлигининг далилидир.

ЛИВАНДА ТИНЧЛИК ЎРНАТИЛМОҚДА

Граждан уруши натижасида тилка-пора бўлган Ливан диёрида тинчликни тиклаш умиди реал бўлиб қолди. Байрут кўчалари яна гавжум бўлиб, унда ҳаёт қайнай бошлади. Мамлакатнинг транспорт йўлларига жон киргандек бўлди. Айрим саноат корхоналари ўз фаолиятини бошлаб юборди, магазинлар очилди. Бир қанча араб давлатлари раҳбарларининг кенгаши қарорларига мувофиқ, Ливанга киритилган араб мамлакатларининг хавфсизлик кучлари мамлакатнинг ҳамма районларига тинчлик бахш этмоқда.

Империалистлар, сионизм ва ички реакция бошлаб юборган граждан уруши мамлакатга жуда катта зарар етказди. Бир ярим йиллик қонли олишувлар давомида 60.000 киши ўлди, 20.000 дан ортиқ киши жароҳатланди ва майиб бўлди, 1,7 миллион ливанлик ёки мамлакат аҳолисининг ярмисидан кўпроғи тирикчилик воситаларидан маҳрум бўлди. Ливан экономикаси вайронага айланди, қишлоқ хўжалиги ночор аҳволга тушиб қолди.

Президент И. Саркис республика мустақиллиги куни 22 ноябрда нишонланиши муносабати билан ливанликларни бирлашишга ва «янги Ливанни қуриш»га киришишга чақирди. Ливанга дўст давлатлар уруш жароҳатларини тузатишда унга ёрдам беришга тайёр эканликларини билдирдилар.

Ливандаги уруш ҳаракатлари тўхтатилганлиги шу мамлакатда территориал бутунлик, мустақиллик ва суверенитет асосида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун шарт-шароит яратади. Ҳа, гап айни шарт-шароит яратиш устида бораётир, чунки ўт очишнинг тўхтатилиши — Ливан можаросида бир-бирига қарши курашаётган томонлар ўртасида муросага келиш натижаси бўлганлиги сир эмас.

Ливаннинг миллий ватанпарвар кучлари фаластин қаршилик ҳаракати билан иттифоқ бўлиб, яшаш ҳуқуқини қурол билан ҳимоя қилдилар, жаҳон реакцияси ва ички реакциянинг ҳамда сионизмнинг Ливандаги тараққиёт куртакларини бўғиб ташлашига йўл қўймадилар. Бироқ, Яқин Шарқдаги уруш манбаи тугатилишидан манфаатдор бўлмаган кучлар ҳозирнинг ўзидаёқ аҳволни нормаллаштириш жараёнига путур етказишга уринмоқдалар. Матбуот хабарларига қараганда, Исроил ўзининг қуролли кучларини Ливаннинг жанубий чегарасига тўпламоқда, Тель-Авивдагилар эса, башарти, араб мамлакатларининг хавфсизлик кучлари Ливан жанубига силжиб кириши билан «Исроилнинг хавфсизлигига хатар туғилган тақдирда» «жавоб чоралари» қўрилиши мумкинлиги тўғрисида гапирмоқдалар. Айни вақтда, Исроилдан пинҳона, баъзан эса ошкора ёрдам олиб турган Ливаннинг ўта ўнг кучлари «бош тортиш фронти» деб аталган фронтни туздилар, бу фронт мамлакатда тинчликни тиклаш йўлидаги куч-ғайратларни барбод қилишга уринмоқда.

Ливан диёридаги уруш ҳаракатлари тўхтатилганлиги тўғрисидаги хушхабарни мамнуният билан кутиб олган жаҳон жамоатчилиги Яқин Шарқдаги аҳволни сиёсий йўл билан атрофлича бартараф этишга эришилмас экан, Ливан танглигини чинакам ва мустаҳкам бир ёқлик қилиб бўлмайди, деб ҳақли равишда ҳисобламоқда. Ана шундай бартараф этиш йўлини Женева сулх конференцияси очиб бериши мумкин. Совет Иттифоқи шу конференция ишини бошлаб юборишни таклиф қилмоқда.

Л. ЛАТИШЕВ,
А. БИРЮКОВ.
(ТАСС).

ИСПАНИЯДА ОППОЗИЦИЯНИНГ ТАЛАБИ

МАДРИД, 29 ноябрь, (ТАСС). Бу ерда оппозициядаги партиялар ва ташкилотлар вакилларининг учрашуви бўлиб ўтди. Шу учрашувда 15 декабрда бўладиган референдумга муносабат тўғрисида ягона позиция ишлаб чиқилди.

Учрашув иштирокчиларининг эълон қилинган ахборотида айтилишича, испан халқининг мамлакатдаги сиёсий ислоҳатга муносабатини аниқлаш мақсадида Суарес бошчилигидаги ҳукумат ўтказадиган референдум ҳукумат оппозиция илгари сурган бир қанча шартларни бажарган тақдирдагина ижобий натижа бериши мумкин. Бу шартлар барча сиёсий партиялар ва касаба союз ташкилотларининг очиқ ишлашига имкон бериш, сиёсий ва касаба союз эркинлигини гарантиялаш, фалангачилар ҳаракатининг сиёсий аппаратини дарҳол тарқатиб юбориш, референдум вақтида маъмуриятнинг бетарафлигини таъминлаш, барча сиёсий маҳбуслар учун ҳақиқий амнистия бериш, оммавий информация воситаларидан фойдаланиш учун ҳаммага бир хил имконият яратиш, референдумни ва парламентга сайловни ўтказиш тартиби тўғрисида ҳукумат билан музокаралар олиб боришдан иборат.

Ахборотда шунингдек маъмурларнинг демократик кучларга нисбатан олиб бораётган репрессия сиёсатини дарҳол тўхтатиш зарурлиги таъкидлаб ўтилади.

ЗИЛЗИЛА ВА ТОШҚИНЛАР

ДЕҲЛИ. Кеча шимоли-ғарбий Ҳиндистонда анча кучли зилзила бўлди. Сринагарда баъзи уйлар шикаст топди, шаҳар водопроводи қисман ишдан чиқди.

ИСЛОМОБОД. Кеча Равалпинди, Исломобод, Пешавар ва Покистоннинг бошқа шаҳарларида ўртача куч билан зилзила бўлди. Етказилган зарар ва қурбонлар тўғрисида хабар олингани йўқ.

МАНИЛА. 27 ноябрь куни Филиппин пойтахти районида тўққиз баллик шкала бўйича уч балл кучда ер қимирлади. Зилзила маркази Маниладан 200 километр нарида.

ВАШИНГТОН. АҚШ геология бошқармасининг маълум қилишича, бу йил бутун дунёда 50 га яқин кучли зилзила бўлди. Уларда силкиниш кучи рихтер шкаласи бўйича 6,5 баллдан ошди.

Бошқарма шулардан 12 тасини кучли (7 баллдан 7,9 баллгача) зилзилалар категориясига ва учтасини жуда қаттиқ (8 баллдан ошиқ) зилзилалар категориясига киритди.

Геология бошқармасининг уқтириб ўтишича, бу йил ана шу табиий офат натижасида қурбон бўлганлар сони жиҳатидан 1923 йилдагидангина кейинда туради. Ўшанда Японияда ги зилзила чоғидагина 150 мингга яқин киши ҳалок бўлган эди.

ЖАЗОИР. Шаррос ёмғир ва қалин қор ёғиши натижасида Жазоирнинг бир қанча вилоятларига анча зарар етди.

Дарё тошқинлари уй-жойларни қўпориб, экинзорларни пайхон қилиб кетди. Бир қанча районлар билан автомобиль, телеграф ва телефон алоқаси узилди. Табиий офатдан 10.000 га яқин киши зарар кўрди. Уларга ёрдам кўрсатиш чоралари амалга ошириляпти.

РИМ. Италия пойтахти аҳолисининг ярмиси сувсиз қолди. Римни ичимлик сув билан таъминловчи асосий манбалардан бирини булғаган ўпирилиш оқибатида шундай бўлди. Шаҳар маъмурлари водопроводга лойқа сув ўтишига йўл қўймаслик учун шаҳардаги 14 кварталНи таъминлаб турган «Марчо» водопроводини ёпишга мажбур бўлдилар. Керакли тозалаш ишлари ўтказилгач, сув яна юборила бошлайди.

(ТАСС, 29 ноябрь).

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН

ТРИПОЛИ, 29 ноябрь. (ТАСС мухбири). 1977 йил бюджетида соғлиқни сақлаш эҳтиёжлари учун 160 миллион Ливия динари ажратилди. Бу Ливия тарихида ажратилган энг катта маблағдир. Таққослаб кўриш учун 1969 йилда ағдариб ташланган короллик режими мамлакатда соғлиқни сақлашни ривожлантириш ишига ўзи ҳукмронлик қилиб турган 10 йил давомида фақат 10 миллион динар ажратганлигини эслатиб ўтиш кифоя.

Келгуси йилда Ливия Араб Республикасида бешта янги замонавий касалхона ва госпиталь, болалар ва катталар учун 30 дан кўпроқ поликлиника, 8 туғруқхона ва ўнлаб болалар консультациялари қурилади.

С. МИРОШНИКОВ.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БОШЛИҒИ ПЕКИНГА КЕЛДИ

ПЕКИН, 29 ноябрь. (ТАСС) Чегара масалаларини ҳал этиш учун олиб бориладиган Совет — Хитой музокараларида қатнашувчи Совет ҳукумати делегациясининг бошлиғи СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Л. Ф. Ильичев Пекинга келди.

Пекин аэродромида уни Хитой ҳукумати делегациясининг бошлиғи ХХР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Юй Чжань кутиб олди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ЯКШАНБА КУНГИ МУҲИМ ВОҚЕАЛАР

ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДАН

ЛИССАБОН. Кемалар қатнови масаласи билан шуғулланувчи Совет — Португалия қўшма комиссиясининг биринчи сессияси бу ерда ўз ишини тамомлади. Комиссия 1974 йилда ҳар иккала мамлакат ўртасида денгизларда кемалар қатнови тўғрисидаги шартномага мувофиқ тузилди.

Сессияда битимларнинг шартларини бажариш якунлари анализ қилинди, кемалар қатнови соҳасида ва порт хўжалигини ривожлантиришда ҳар иккала мамлакат ўртасида ҳамкорликни кенгайтириш имкониятлари ўрганиб чиқилди.

ЖАЛЛОДЛАРНИНГ ХУНРЕЗЛИГИ ТЎХТАТИЛСИН!

ГАВАНА. Чили ҳарбий фашист хунтаси Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корваланни мамлакатнинг жанубий қисмида жойлашган йироқ маҳфий қамоқ лагерига юбориш ниятида эканлигини эълон қилди. Л. Корвалан у ерда бутун ташқи дунёдан тамомила ажратиб қўйилади.

Чили Компартияси раҳбарлигининг вакиллари шу тўғрида хабар бериб, Чили Компартиясининг Бош секретарини ва бошқа сиёсий маҳбусларни дарҳол озод этиш учун курашни кучайтиришга чақириб халқаро жамоатчиликка мурожаат қилдилар.

ҲАРБИЙ ТРИБУНАЛНИНГ ҲУКМИ

НЬЮ-ЙОРК. Таиланддаги ҳарбий трибунал ҳукуматни қуролли йўл билан ағдариб ташлашга уринишда айбланган бир гуруҳ кишилар иши юзасидан ҳукм чиқарди. 6 киши 7 йилдан 15 йилгача қамоқ жазосига ҳукм қилинди.

ЮПИ агентлиги мухбирининг Тайбэйдан хабар беришича, бу ерда эълон қилинган расмий баёнотда айтиладики, ана шу кишилар қўзғолон уюштириш мақсадида озод қилинган сиёсий маҳбуслар билан ва бошқа шахслар билан алоқа боғлашга уринганлар. (ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ИШСИЗЛИК, КРИЗИС

Қатор капиталистик мамлакатларда тобора авж олиб бораётган ишсизлик ва ишлаб чиқаришдаги турғунлик, шунингдек, кундан-кунга авж олиб бораётган кризислар аҳоли бошига оғир кулфатларни солмоқда.

«Умумий бозор» доирасига кирган мамлакатларда, айниқса, ишсизлик борган сари меҳнаткаш халқнинг тинкасини қуритмоқда. Бу ҳақда ҳатто капиталистик мамлакатлардаги кўпгина идоралар ва ташкилотларнинг хабарларида ҳам рўй-рост айтилмоқда. Чунончи, Европа ҳамкорлиги комиссиясининг маълумотларига кўра, «умумий бозор» мамлакатларида кейинги пайтларда ишсиз бўлиб қолган кишилар армияси яна ҳам кўпайиб кетган. Ноябрь ойининг бошларига келиб, 5 миллион 50 минг киши ишсизлар қаторидан жой олган. Шуни ҳам айтиш керакки, ўтган ойда ишсизлар сони 4 миллион 490 минг кишини ташкил этган эди.

Европа ҳамкорлиги комиссиясининг хабарида яна шу нарса кўрсатиладики, Бельгиянинг меҳнат биржаларида ҳозир 250 мингдан ортиқ киши ишсиз тентираб юрибди. Бу эса ишлашга лаёқатли аҳолининг 8,7 процентини ташкил этади. Италияда эса ишсизлар армияси ҳозир 1 миллион 119 минг кишига етди. Англияда ишсизларнинг рўйхати 1 миллион 320 минг кишини ўз ичига олади. Бундай аянчли аҳвол бошқа қатор капиталистик мамлакатларда ҳам мавжуддир.

Яқинда Канберрада меҳнат аҳлини ташвишга солувчи яна бир хабар эълон қилинди. Австралия ҳукумати Австралия долларини 17,5 процентга девальвация қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу ҳақда ҳукумат молия министри Филип Линч томонидан хабар бериб ўтилди. Пул бирлигининг девальвация қилиниши мамлакатда кўпдан буён давом этиб келаётган инфляция туфайли юзага келди. Чунки, бу ерда инфляция суръати ўрта ҳисобда 12,2 процентни ташкил этмоқда эди. Бундан ташқари, мамлакатда авж олиб кетган оғир иқтисодий кризис бунга сабаб бўлмоқда. Мутахассислар меҳнаткаш халқнинг аҳволи бундан кейин ҳам ёмонлашиб бориши давом этишини тахмин этмоқдалар.

Капиталистик дунёда қатор корхоналар ўз қуввати миқёсида ишлатилмаётганлиги ҳам ишчиларнинг иқтисодий қийинчиликларига сабаб бўлаётир. Масалан, Сингапурдан олинган хабарга кўра, жанубий-шарқий Осиёдаги энг йирик ёғочсозлик комбинати ҳам, шунингдек бошқа корхоналар ҳам ярим қувват билан ишлатилмоқда. Масалан, мазкур ёғочсозлик комбинати шу йилнинг ёзида ишга туширилган эди. Бу корхонага келаётган буюртмаларнинг ғоятда камайиб кетганлиги туфайли шундай аҳвол юз бераётир.

Кишиларни камситиш, айниқса хотин-қизларнинг меҳнатини менсимаслик тобора кенгайиб бормоқда. Масалан, Америка Қўшма Штатларида хотин-қизларнинг меҳнатига ҳақ тўлашда ўтакетган ўзбошимчалик ҳамон давом этмоқда. Чунончи, 1974 йилда Америка Қўшма Штатларида хотин-қизларга тўланган иш ҳақининг ўртача миқдори эркакларга тўланадиган иш ҳақининг деярли ярмидан сал ошган холос. Бу ҳақда Америка матбуотида батафсил хабарлар эълон қилинган.

Меҳнат министрлигининг хабар беришига кўра, 1975 йилда ҳам хотин-қизларга тўланган иш ҳақи эркакларга тўланган иш ҳақининг фақат ярмига тенглашган. Бундай аҳвол бошқа капиталистик мамлакатларда ҳам айнан шу тарзда акс этади.

ХОРАЗМ БАЛИҒИ

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини тез суръатлар билан ривожлантириш, хусусан пахтадан мўл ҳосил етиштиришда Хоразм деҳқонларининг олдига тушадигани йўқ. Улар пахтанинг ҳосилдорлиги ва ялпи ҳосилини йил сайин кўпайтириб келмоқдалар. Айни вақтда қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини, хусусан гўшт етиштиришни кўпайтириш чораларини кўрмоқдалар. Бу вазифани муваффақиятли бажариш имконини берадиган резервларни қидириб топиб, ишга соляптилар. Балиқчиликни ривожлантириш гўшт етиштиришни кўпайтириш ва аҳолини гўшт маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш имконини берувчи муҳим омил ҳисобланади. Буни эътиборга олиб, Янгиариқ райони территориясида Хоразм балиқ комбинати ташкил этилди.

Балиқ фақат овқат сифатида истеъмол қилинувчи маҳсулотгина эмас. Унинг таркибида инсон организми учун жуда зарур ва саломатлик учун фойдали фосфор моддаси кўп. Шу жиҳатдан қараганда, балиқчиликни ривожлантириш ва балиқ етиштиришни кўпайтириш гўшт ресурсларини тўлдириш, аҳолини гўшт маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш билан бир қаторда, халқнинг саломатлигини сақлашда ҳам катта роль ўйнайди. Шу туфайли республикамизда балиқчиликни ривожлантиришга тобора катта эътибор берилмоқда. Қимматли озиқ-овқат маҳсулоти ҳисобланган балиқни дарё ва табиий кўлларда, сув омборларида кўпайтириш ҳамда ушлаш билан бирга областларда балиқ боқиш мақсадида сунъий кўл ва ҳовузлар барпо этилмоқда.

Бу хайрли иш даставвал Тошкент областида йўлга қўйилган эди. Республикада биринчи бўлиб ташкил этилган Қуйи Чирчиқ районидаги Оққўрғон балиқ комбинатида мана, ўн йилдан ортиқ вақтдан буён сунъий кўл ва ҳовузларда ҳар йили минг-минг тонналаб балиқ етиштириб келинмоқда. Комбинат коллективи фақат Тошкент шаҳри аҳолисинигина эмас, балки Чирчиқ, Янгийўл, Ангрен, Олмалиқ шаҳарларининг меҳнаткашларини ҳам янги ушланган тирик балиқ ва мазали дудланган балиқ билан мўл-кўл таъминламоқда.

Кейинги вақтда Калинин районида Дамачи балиқчилик хўжалиги ташкил этилди. Арғамчига қил қувват деганларидек, бу ерда етиштирилаётган балиқ Оққўрғон балиқ комбинати маҳсулоти билан биргаликда пойтахт область шаҳарлари ва район марказларининг аҳолисини балиқ билан таъминлашни яхшилашда салмоқли ўрин эгалламоқда.

Хоразм балиқ комбинати барпо этилганига уч йил бўлди. Комбинат коллективи дастлабки 1974 йилда юзасининг сатҳи бир неча ўн гектардан иборат кўл ва ҳовузларда балиқ боқди ва ҳаммаси бўлиб 93 тонна маҳсулот етиштирди. Бу биринчи қадам эди. Дастлабки етиштирилган балиқ фақат область маркази Урганч шаҳрининг аҳолисигагина келтириб сотилди. Ўтган йили балиқ урчитиладиган ва боқиладиган сув ҳавзалари юзасининг сатҳи анча кенгайтирилди. Комбинатда ишлаётган ишчи ва хизматчиларнинг сони ҳам шунга яраша кўпайди. Энг муҳими, урчитилган ва боқилган балиқнинг миқдори кескин ошди. Аҳолига 765 тонна балиқ етказиб берилди.

Комбинат тобора кенгаймоқда. Унинг ишлаб чиқариш қуввати ошяпти. Ҳозир комбинатга ажратиб берилган ер майдони 1600 гектарга, балиқ урчитилаётган ва боқилаётган сунъий кўл ҳамда ҳовузлар юзасининг сатҳи эса 1100 гектарга етди. Бу балиқ етиштиришни кескин кўпайтириш, боқилаётган балиқ билан фақат Урганч шаҳри ва областдаги районлар марказининг аҳолисини таъминлабгина қолмасдан, балки етиштирилаётган маҳсулотнинг бир қисмини қўшни Қорақалпоғистон Автоном Республикасининг пойтахти Нукус шаҳри, шунингдек Бухоро ва Навоий шаҳарларининг аҳолисига сотиш учун жўнатиш имконини бермоқда.

Балиқ урчитиш ва боқиш жуда мураккаб ҳамда нозик иш. Унга илгари Оққўрғон балиқ комбинатида узоқ йиллар ишлаган тажрибали мутахассис Ким Пётр бошчилигидаги бир группа юксак малакали ходимлар бошчилик қилишяпти. Балиқ урчитиш ва боқиш технологияси ўзига хос хусусиятларга эга. Балиқ уруғи алоҳида ҳовуз-инкубаторияда очирилади. Очирилган балиқ болачалари аввал кичик ҳовузчаларда боқилади. Аслида вазни 25-30 граммдан иборат балиқчалар март-апрель ойларида катта кўл ва ҳовузларга қўйиб юборилиши керак. Август-сентябрь ойларига келиб уларнинг вазни 500-600 граммга етиши ва шундан сўнг ушланиб, истеъмолчиларга жўнатилиши даркор. Бу ерда балиқ боқишнинг прогрессив усули қўлланилмоқда. Бу шундан иборатки, март-апрель ойларида кўл ва ҳовузларга вазни 5-7 граммдан иборат балиқчалар қўйиб юборилади. Улар август-сентябрь ойларигача боқилади ва вазни 600-1000 граммга етади.

Шуни айтиш керакки, кўл ва ҳовузлардаги балиқларни яхши боқиш билан бирга, ҳавзалардаги сувни тоза сақлаш, унинг ифлосланишига йўл қўймаслик керак. Шундагина боқилаётган балиқлар тез катта бўлади, касалланмайди. Белгиланганидан анча кўп маҳсулот етиштириш, бинобарин план ва қабул қилинган мажбуриятни ошириб бажариш имконияти вужудга келади.

Комбинат коллективи бу йил инкубацияга балиқ уруғи қўйиш, балиқ боласи очириш планларини ошириб бажарди. Белгиланганидан уч миллионта кўп, яъни 20 миллионта балиқ боласи очириб олди ва уни боқиб катта қилди. Йил охиригача пландаги 1086 тонна ўрнига 1186 тонна балиқ етиштириш, шу жумладан 150 тонна дудланган балиқ тайёрлаш, 794 минг сўм ўрнига 814 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилиш мажбуриятини олган эди. Бу мажбуриятни анча ошириб бажариш назарда тутилмоқда. Балиқ ушлаш мавсуми август ойида бошланди. У йилнинг охиригача давом этади. Ўтган тўрт ойда 950 тоннага яқин балиқ ушланиб, савдо тармоқларига жўнатилди.

Ҳар қандай хўжалик ва корхона каби балиқ комбинатининг ҳам илғор участкалари, пешқадам ходимлари бор. Раҳим Бекчонов бошлиқ участка коллективи бу йил пландаги 84 тонна ўрнига 120 тонна балиқ етиштириш мажбуриятини олган. Бу илғор коллектив йиллик планни октябрь ойидаёқ ошириб бажарди. Ҳозиргача эса 117 тонна маҳсулот берди. Тен Афанасий бошлиқ участка ҳам йиллик планни октябрь ойида ошириб адо этди. Бу участкаларнинг Ж. Оллаберганов, О. Юсупов, О. Матчонов, О. Оллаберганов каби моҳир балиқчилари ўтган тўрт ойда 9000 — 10000 килограммдан балиқ ушлашди.

Ҳозир балиқ ушлаш айни қизғин тус олган пайт. Декабрь ойида комбинат бўйича камида 300 тонна балиқ ушлаш мўлжалланмоқда.

— Шунда, — дейди комбинат директори Б. Жабборов,— бу йил ишлаб чиқаришдан олинадиган даромад қарийб бир миллион сўмга, шу жумладан соф фойданинг миқдори 200 минг сўмга етади.

Кўриниб турибдики, балиқчилик ҳар тарафлама фойдали соҳа экан. Тошкентликлар ва хоразмликлардан ибрат олиб, уни кенг ривожлантириш керак. Шунда аҳолини фақат гўшт билан таъминлаш яхшиланибгина қолмай, унинг саломатлигини сақлашда ҳам кутилган натижага эришилади.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Суратларда: комбинат ходимлари балиқ ушлашаяпти (чапда) ва Урганч шаҳри аҳолисига жўнатиш учун тайёрлаб қўйилган балиқлар.

С. Авазмуродов фотолари.

РАЙОНЛАР РАПОРТИ

БАЛИҚЧИ. Район меҳнаткашлари пахта тайёрлаш бўйича социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Ватан хирмонига 64 минг тоннадан зиёд пахта топширилди. 20 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил олинди. Машина терими плани 109 процентга бажарилди.

* * *

ШУМАНАЙ. Давлатга 29800 тонна «оқ олтин» етказиб берган район деҳқонлари пахта тайёрлаш халқ хўжалиги планини бажардилар. Гектаридан 27 центнердан хирмон кўтарилди. 21 минг тонна пахта машиналарда териб олинди.

Район меҳнаткашлари ўз имкониятларини чамалаб чиқиб, пландан ташқари яна 1200 тонна пахта етказиб бериш учун курашяптилар.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН. Район пахтакорлари марраға етдилар. Эл хирмонига 50 минг тоннадан зиёд пахта топширилиб, халқ хўжалик плани шараф билан бажарилди. 20 минг тоннага яқин пахта машиналарда териб олинди. Социалистик мажбуриятни шараф билан адо этиш мақсадида сўнгги граммлар йиғиб-териб олиняпти.

* * *

ХАТИРЧИ. Район пахтакорлари давлатга 55,5 минг тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик планни бажардилар. Ҳосилдорлик гектарига 29,2 центнерни ташкил этди. Ялпи ҳосилни 57 минг тоннага етказиш мақсадида район далаларида йиғим-терим қизғин давом эттирилянти.

* * *

ПАХТАОБОД. Район заршунослари гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олиб, йиллик планни бажардилар. Тайёрлов пунктларига 49220 тоннадан зиёд пахта топширилди. Пахтаободликлар яна 850 тонна пахта топшириш учун курашяптилар.

* * *

ҚУВА. Она-Ватан омборларига 52290 тонна пахта топширган район меҳнаткашлари йиллик планни шараф билан бажаришди. Давлатга пахта сотиш давом этяпти.

* * *

ОХУНБОБОЕВ. Район пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йили планини адо этдилар. Тайёрлов пунктларига 64 минг 100 тоннадан зиёд пахта топширилди. Район пахтакорлари умумий ҳосилдорликни 66 минг тоннага етказиш учун пахта йиғим-теримини давом эттиряптилар. Шу билан бирга ,келгуси йил мўл ҳосилига замин ҳозирлаяптилар.

ЧОРВАДОРЛАР ҒАЛАБАСИ

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози чорвадорлари зафар кучдилар. Қабул пунктларига 1300 тонна серқаймоқ сут етказиб берилди.

Планнинг бажарилишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мунаввар Исоқова 30 бош сигирнинг ҳар биридан 5364 килограмм, жами 154 тонна, унинг мусобақадоши Қутби Файзиева 27 бош сигирнинг ҳар биридан 5130 килограммдан, жами 132 тонна сут соғиб олиб, катта ҳисса қўшдилар. Илғор чорвадорлардан Валида Мусаева, Нонба Ёдгорова, Ҳаёт Шомирзаевалар ҳам катта самараларга эришдилар.

Колхоз чорвадорлари планга қўшимча яна 250 тонна сут сотиш мажбуриятини олдилар. Айни пайтда чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш чора-тадбирлари кўрилаётир.

ОЛДИНДА БОРАЁТГАНЛАР ШАВКАТИ

БЎКАНИНГ ҚЎШ ЮЛДУЗИ

Ульяна Семеновна эварасини коляскада тебратаркан, хиргойи қилди: «Ухлагин, жоним болам, алла қўзим, аллаё, кетяпмиз кенг далада, ором олгин, ширин қўзим, аллаё».

Мария Александровнанинг буви бўлиб улгурганини кутмагандим. Бу сўз қадди-қомати келишган, танишаётганимизда пахта териш комбайнидан енгил сакраб тушган аёлга сира қовушмасди. Яқингинада, шу жойда район партия комитетининг секретари бўлиб ишлаган Тўхтамурод Исломов қуйидагиларни сўзлаб берганди: «Ковалевани илк бор кўрдим-у, ўйлаб кетдим: кимга ўхшайди ўзи? Парашютчига. Худди ўзи. Коржома бирам ярашганки!».

Коржома ҳақида Ульяна Семеновна бошқача фикрда эди: «Хотин кишига тўғри келадими бу касб? Мария бўлса, яна бошқаларни ҳам пайдо қилиб қўйди». «Яна кимни?» «Саодатни».

Ҳовлида чинор ниҳоли бўй чўзиб турибди. Четаннинг нариёғида хўтик ўтлаяпти, тележкада пахта ортган трактор кўзга чалиниб ўтди. Мана шундай манзарада украинча сўзлар эшитиш кишига эриш туюларкан. Кампиршога қийин бўлса керак, деб ўйлаб қолдим. Қизлари уни дунёнинг бир тупкасига кўчириб келишди. Лекин уларни аҳён-аҳёнда кўриб қолади. Наталья бошқа колхозда бригадирлик қилади — ҳадеганда ишдан қўли тегиб хабар олгани келолмайди. Мария гарчи шу ерда бўлса ҳам эрта-кеч далада. Қизига олиб қўйган кечки овқатни икки-уч бор иситади, лекин у қайтгунча, тоқати тоқ бўлиб, ухлаб қолади. Ўтган кеча қачон қайтишга ваъда берганди? Соат иккиларда қайтаман деганди. Ульяна Семеновна уйғониб кетиб, эшикнинг нариёғида газетанинг шилдирашини эшитди. Соатга қараган эди, вой-бў, тўрт бўлиб кетибди. Демак, эндигина қайтиб келибди, даладан қайтгач, вақт ярим кечами, ундан ҳам ошганми — барибир, газетани кўздан кечириш Мариянинг канда бўлмас одати. Сал мижжа қоқиб олди-ю, ўрнидан туриб, ширин ухлаб ётган Оляганинг устида парвона бўлди, ҳовлида экиб қўйилган турфа гулзор бўйлаб аста юриб, яна пахтазорга йўл олди. Унинг ҳаёти осонми?

Аммо Ульяна Семеновна буларни ошкора айтгани йўқ. Кўникиб қолган. «Нега ҳам кўникмас эканман? Киндик қонимиз тўкилган диёрда ҳам заминда яшагандик, бу ерда ҳам шундай». Совиб қолган кечки овқатлар, қуш уйқуси, эрта тонгдан қош қорайгунча ишлашга келганда Ульяна Семеновна қисқа ва лўндагина қилиб «Шундай қилиш керак» деб айтиб қўя қолди.

«Шундай қилиш керак» деган ибора қизларининг тақдирида кўп нарсаларни рўёбга чиқарди. Мария ўн тўрт ёшида тракторга ўтирди. «Шундай қилиш керак, қизим. Эркаклар урушдан қайтиб келганидан кейин бу дамлар унут бўлиб кетади». Куну тун ер ва ертўла ўртасида бўлинарди. Плуг кўпинча яқингинада бўлиб ўтган урушдан қолган темир-терсакка қадалиб, ғижирларди. Эркаклардан бўлса ҳамон дарак йўқ. Ўшалар қатори отаси ҳам урушдан қайтмади. Шу тариқа Мария «Отга минган суворий»дек ўзининг «универсалча»сида қолиб кетди.

Ўзбекистонга узоқ қариндошлари даъват этишди. «Тошкент — нон шаҳри». Аммо шаҳарни бундай ёзилиб томоша қилишолмади ҳам. Деҳқон қўллари ерни соғиниб қолганди. Воронежнинг хамирдай қора тупроғидан кейин бу жойлар қуруқшаб кетган тош метиндек туюларди. Тукли уруғни илгари кўрган ҳеч қайси уруғга ўхшатишолмади. Шу уруғ туфайли кулгига ҳам қолди, таъзирини ҳам еди: уни уруғга юборишган эди, ўзбекча номини унутиб қўйибди. Чигитни экишган эди, ундан ғўза ҳосил бўлди.

Пахта илмини ичвордим, деб ўйлаб, шу фикрга келиб қўйган эди, МТС директори Михаил Павлович Живодеров: пахта илмида эндигина атак-чечак қиляпсан, деди. Шунгача ер ҳайдади, чигит экди, ғўзани культивация қилди, — буларнинг ҳаммаси юмуш эди. Энди у техника революциясини амалга ошириши лозим эди. Сен бундан кулмагин, худди шундай қилишинг керак. Бу замин эсини танибдики, пахта йиғим-теримининг ягона усулини — қўл теримини билади. Ҳозир машиналар оламга келди, уни ҳамма ҳам қабул қилавермайди.

«Энди тушуняпсанми, Мария? Исбот қилишинг керак...».

...Ҳеч ким ўзини машинанинг тагига ташламади. Аммо машинанинг орқасидан шовқин-сурон кучайгандан кучайиб борарди. Орқасига ўгирилиб қаради. Машина ўтган туплардан оппоқ пахта ерга тўкилиб ётарди. Одамлар қўлларини пахса қилишар, қичқиришар, лекин бу овозлардан ўзи истаган «яхши» деган сўзларни эшитмасди.

Кейинчалик бу сўзни айтишди ҳам. У пахтакорлар слётига, Москвага йўл олди. Худди шу вагонда машҳур теримчи қиз Саодат ҳам кетаётганди. Ёш бўлса ҳам сира гапи тамом бўлмайди. Шивир-шивир сира тинмайди. Гапга чечан бу қиз далада сукут сақлашига, ҳатто унга мурожаат қилишганида ҳам индамаслигига ишонгинг келмайди. Бу ерга келиб қолган меҳмон ундан сўрайди: «Шунча пахтани қандай қилиб қўлда терасан, Саодат?» Тим қора қошлари чимирилиб, нигоҳи бир зум пахтадан қочади. Унинг кўзларидан: «Кўрмаяпсизми, ахир мен бандман» деган сўзларни уқиб олиш қийин эмас.

Одамларнинг миш-миши унинг қулоғига ҳам етиб келди: бир одам кунига 405 килограмм пахта теришига ҳеч ким ишонмайди. Укалари ёрдамисиз териб бўлибди. Укалари? Ахир улар тиқмачоқ қилиб қўйилган фартукларни тарозига олиб борди, холос.

Орадан кўп ўтмай, Саодатга бошқа районга бориб энг яхши теримчилар мусобақасида қатнашасан деб қолишди.

Укалари йўқ эди. Ҳаммага бир даладан уч қатордан ажратиб, уч кун муҳлат беришди. Тўртинчи куни қаттиққўл ҳакамлар «Саодат Гулаҳмедованинг кунлик терган пахтаси тўрт юз ўттиз килограммданга тўғри келди!» деб эълон қилишди. Бундан ортиғига ҳеч ким эришолмади.

Ўшанда шунча пахтани чаноқлари билан ўлчашга вақт бўлганди. Ҳозир бўлса ўлчаб кўришди. Ҳар бир кўсакда тўрт граммдан пахта бор. Демак кунига юз мингтадан кўпроқ кўсакдаги пахтани териб олган! Шунча кўсакка шунчаки қўл тегизиб кўринг-чи! Саодат бўлса ҳар бир кўсакдан момиқдек юмшоқ пахтани тортиб олган.

Москвада уни Олтин юлдуз кутиб турарди. Ўшанда Саодат йигирмага ҳам тўлмаганди.

Сўнгра Ўзбекистонга қараб йўл олишди. Куйбишевдаги вокзалда уларни оркестр билан кутиб олишди. Қимтиниб турган Саодатни микрофон ёнига таклиф этишди. Одамларнинг чеҳрасига назар ташлаганди, бу чеҳралардан ўзига нисбатан ҳайрихоҳликни уқиб олди. Уларга нима деб жавоб берса экан? Яна кўпроқ пахта тераман, деб жавоб қилди.

Вагонда Ленин ордени олиб қайтаётган Мария Ковалева тегажоқлик қилди: «Эҳ, тентак қиз, асосий нарсани айтишни унутиб қўйдинг-а». «Нимани унутибман?» — ҳайрон бўлиб сўради Саодат. «Машинани бошқараману, ана ўшанда яна кўпроқ пахта тераман» демайсанми. Саодат ўйлаб қолди: Мария ҳазиллашяпти, у машина ҳайдашни ҳаёлига ҳам келтирмаганди.

«Юр, чой ичамиз», — уни чорлади Мария.

Қайноқ-қайноқ чой ичишди. Чой баҳонасида ўтган баҳс ҳам янада қизғин бўлди. Мария ҳамма нарсани остин-устин қилиб юборди. Саодат пахта теримидаги муваффақиятлари билан қўл теримининг истиқболи йўқлигини исботлади. Қанча ҳаракат қилмагин, қўлингга ортиқча пахта илинмайди. Шундай эмасми ахир? Машина бўлса... Мария машина мақтовига сўзни аямади. «Сенинг машинангни кетидан юрган одам пахтани тупдан эмас, ердан териб олиши керак. Буни осон дейсанми?» — қизишди Саодат.

Яна бир мавсум ўтди. Саодат ўзининг олдинги рекордига яқинлашди. Аммо такрорлай олмади. Мариянинг машинада терган пахтаси эса Саодат бир мавсумда терган пахтаси миқдорида кўпайди.

Мария йиғим-теримдан кейин ҳам ҳордиқ чиқаролмади. Унга хотин-қиз механик-ҳайдовчилар тайёрлаш курсини топширишди. Бундай курс районда эндигина йўлга қўйилган эди. Рўйхатга кўз югуртирди... «Гулаҳмедова С.» иборасига кўзи тушиб, баракалла, деб қўйди.

Бундай мақтовнинг етишмаслигини Мария кейин, Саодат тракторни бошқарганида тушунди. Марияга-ку машинанинг сир-асрори аллақачон маълум. Курсда бўлса қизларнинг бармоқлари металлни ушлашга қовушмасди. Ғўзанинг оппоқ кўсак шодаларида чаққон жавлон урган қўллар юраги бетламай, ричагга борарди. Машҳур чевар теримчининг қўллари шогирд қўлига айланди-қўйди. Мана шундай ишга юрак ютиб отланди Саодат!

— Биз ҳали яна мусобақалашамиз, Саодат.

— Нега, куласиз, Мария опа? Сиз тажрибали механизаторсиз.

— Сенда эса ёшлик бор. Қўл беришамизми?

Яна Мария Ковалёванинг ҳаётига «Шундай қилиш керак» деган сўз кириб борди. Бу сўз Марияга Михаил Павлович Живодёровнинг таниш кўзлари билан қараб туриб айтилди. Михаил Павлович энди «Бўка» совхозининг директори эди.

«Янги совхоз нималигини биласанми? Хоҳ ишон-хоҳ ишонма, икки қадам ташламасданоқ калишсиз қолдим. Ютиб юбораман дейди-я. Ишонасанми, шундай деди-ю, йиғлаб юборди: Қай аҳволга тушиб қолдим?» Михаил Павловичнинг йиғлашини Мария сира кўз олдига келтиролмади. Ҳозир у кўз ёши қилганлигини ўзига ачинтириш учун тўқиб чиқарган деб ўйлайди, негаки, кейин шундай таклиф қилди: «Коммунистлар оз, Мария. Бизга ўтсанг бўлармиди. Нима дейсан?».

Ўрганиб қолган жойда қолиш керакми, ёки шўр босган яйдоқ ерга борсинми — буни ҳал этиш Мариянинг ўз ихтиёрида эди. Аммо лекин минг-минглаб кишилар янги ерларни ўзлаштириб, пахта етиштиряпти. Шундай қилиш керак. Булардан унинг қаери кам?

Ўша ҳафтадаёқ директор «мана шу ерда оёғим ботиб қолди» деб ниҳолли хиёбонни кўрсатди. Кейин уйлар бошланди. Ҳар бир одам ишни кўчат ўтқазишдан бошламайди. Шунда Мария бу ерга келган турли миллат кишилари — ўзбеклар, татарлар, туркманлар, украинлар, қирғизлар корейслар, директорни «отахон» деб бежиз айтмасликларини тушунди.

Ўзини тутиб олган боғ биринчи бор баргларини директорсиз тўкмоқда. Отахон ҳақида гапиришдан чарчашмайди. Кекса бригадир «Нега ёзмаяпсан? Эсингдан чиқариб қўйсан» деб сўраб қолди, мендан. Ахир, қаттиқ бетоб бўлиб ётган одамнинг экин-тикинга тайёргарлик кўришини унутиб бўладими. Унинг кабинетига соат сайин хотини шприц билан келиб, оғриғини қолдирарди...

«Отахоннинг даласида кечаги дўлдан кейин аҳвол қалай?» деб сўрашганида янги директор Жуманиёз Аннаев сира ҳам хафа бўлмади.

Отахоннинг даласида Мария таниш гул рўмолли аёл тракторни бошқариб бораётганини кўрди. У «бизларникида нима қиляпсан, Саодат?» деб сўраб ҳам ўтирмади. Ўшанда бутун район ёрдамга келганди.

Мария машина бошқаришнинг пири бўлиб қолган. Саодат Ҳамза номли колхозда ҳосилдорликда ҳаммадан олдинда. Иккалови анчадан буён бригадирлик қилади. Уларнинг ери турлича, бу ўринда беллашмаса ҳам бўларди. Аммо Мария ҳозироқ гектаридан қирқ центнердан ҳосил кўтармоқда.

Саодат бўлса яна бир поғона юқори кўтарилиб, ҳар гектар ердан нақд эллик центнердан ҳосил олди. «Бундай далада машинага осон бўлмас?» «Ҳа, осон эмас, лекин Мария янги бункер яратиш учун жон куйдиряпти».

У куздан бу кузгача ҳосилдорлик ортаверди. Дала маликаларининг мукофотлари ёнига мукофотлар қўшилаверди. Энди Мария Олтин юлдуз олди, Саодат бўлса Ленин орденига сазовор бўлди.

Гарчи Ульяна Семёновна ичида қизининг ихтисоси аёл кишига муносибмас, деб койинса-да, Мариянинг «машиналарнинг энг катта одами» билан баҳслашганини биринчи бор унинг ўзидан эшитдим. Онанинг кўзларидан фахрланиш туйғуси сезилиб турарди.

Бу гап катта бир кенгашда бўлганди. Мария сўзга чиқиб, бункер ҳақида гап очди. Ҳосилдорлик ошиб бормоқда, бункер пахтага тез тўлмоқда. Машинадан тушиб, бункердаги пахтани шиббалаб босишга тўғри келмоқда, шундай қилмаса, пайкалнинг нариги бошига боргунга қадар тўлиб қолади. Бундай қилиш яхши эмас, қолаверса, анча хатарли. Наҳотки, гидравликани мослаб бўлмаса? Яна шуниси ҳам ёмонки, машинанинг ишчи аппаратларига бемалол яқинлашиб бўлмайди.

Бош конструктор Радкевичнинг қовоғи солинди. Охири чидаб туролмади: «Механизаторлар эски техникага кўникиб қолишган, янгиликни ёқтиришмайди. Бу тушунарли» деб қолди. Бу луқма Мариянинг нафсониятига тегиб кетди. Пахта териш машиналарининг бунёдкорларига камоли эҳтиром билан қарарди. Улар жуда улуғ иш қилишди. Мария фақат бир нарсани тушунолмасди: нега энди амалда такомиллик киритилиши лозим бўлган таклифларга тихирлик қилишади? Ахир, бу машина яратишга нисбатан қийин вазифа эмас-ку! Бош конструкторнинг луқмасидан ўзини ўйлантириб юрган саволга жавоб топди. Машина бош конструктор учун ғоят қадрли, унинг кўп куч-қувватини олган. Энди у бамисоли фарзандидек, бўлиб қолган машина ҳақида айтилган ҳар қандай танқидга рўйхуш бермайди. Нима қилибди, бўлмаса у чўткалар ҳақида гапиради. Чўткаларни бот-бот алмаштириб туришга тўғри келади. Алмаштириш учун эса болтларни бўшатиб, яна маҳкамлаш керак бўлади. Барабанда 32 болт, 32 шайба ва 32 мустаҳкамлагич гайка бор. Шу қулайми?

Кейин Мариянинг ўзи хафа бўлиб юрди: кескин гапириб юбормадиммикан, деб ўкинди ҳам.

Яқинда байрам тантаналарининг бирида «Мария буёққа кел!» деб чақириб қолишди. Қараса: Радкевич!

— Мана, сен бизни ҳамон койийсан. Сенга пахтани тортиб оладиган чўткалар ишлаб чиқариляпти.

— Раҳмат, Евгений Владимирович. Мен буни фақат ўзим учун сўрамаганман.

Яқинда у ўзининг эски «Волга»сини ҳам ўзи учун ҳайдаб чиққани йўқ. Депутат сифатида клубга кучлакишли двигатель топиб беришни ёшларга ваъда қилганди. Касалхонада ётган Саодатни кўриб келиш учун ҳам вақт топди.

Доктор унга диққат билан разм солиб турди-да:

— Сиз — Ковалевасиз. Топдимми? Ҳайрон бўляпсиз-а? Саодат ҳамма гапни қулоғимга қуйиб бўлган: «Мария опа пахта терса-ю, мен қараб ўтираверамани?» деб ҳоли-жонимга қўймади. Эрига телефон қилиб: «Хотинингизни олиб кетинг, бўлмаса пахтазорга қочиб кетади» деб тайинладик. Сизларга дош бериш жуда қийин.

Баҳодир онасининг уйдалигини ҳали билмасди. Бир қўлида портфелини кўтарган, иккинчи қўлини кўкрагига босганича бир қучоқ пахтани авайлаб олиб келарди. Шу ҳолича уйга кириб келди. Онасини кўрдию, портфелини улоқтириб, ўзини унинг бағрига ташлади. Аммо пахта ҳамон бағрида эди. «Опа, буни мен йўл-йўлакай териб олдим». Ҳали кундалик ҳақида ҳечнима демаган бўлса ҳам, бахтиёр она ўғлининг тим қора қалин сочларини силаб: «Баракалла, азаматим!» деб эркалади.

Баҳодир далада ҳам онасидан қолмасди. Теракзорнинг орқа томонида ғала-ғовур гоҳ кучаяр, гоҳ пасаярди. Қатор ораларида қўнғир ранг оппоқ ранг билан қўшилиб кетарди. Оқ ранг кўпроқ. Аммо кўз янглишиши мумкин. Ғўза тупларидаги кўсакларни санаб чиқди. Сал нарида кенг елкали раис Йўлдош Хожиматов билан озғиндан келган агроном Жўра Мусаев кулимсираб туришарди. Улар ҳар гектар ердан эллик центнердан ҳосил олинишини аллақачон ҳисоблаб қўйишганди.

Бригаданинг кекса қоровули келиб қолди. «Келдингми? Ўзинг бўлганда аллақачон тамомланган бўларди».

Саодатнинг ўрнида унинг укаси Худжат қолганди. Нима, у ёмон ишлайдими?

Ашрмат ота далага кўз ташлаб туриб айтди: «Худжат яхши ишлаяпти». Кейин нигоҳини Саодатга ташлади-да, бир нималар деди. Унинг биронта ҳам сўзига тушунолмадим. Таржима қилиб беришди. Ашрмат ота «Саодат қувнаб-қувнаб ишлайди», деб айтибди.

Яқинда «Бўка» совхозида тунги йиғим-теримни кўрдим. Мария Ковалева бошқа бўлимда пахта тераётган ва эртага ўзининг даласига ўтиши керак эди. «Афсус», — деди бошқарувчи. Йўқ, механизаторлар етиб-ортади, яхши механизаторлар. «Фақат Мария опа қувнаб-қувнаб теради». Баҳо беришдаги бундай ўхшашликдан ҳайрон қолдим. Балки бу ибора мақтовнинг қандайдир бир миллий формаси бўлса керак, деб ўйладим.

Район партия комитетининг секретари Маҳмуджон Аҳмаджонов бу саволга шундай жавоб қилди:

— Мен русча бир китобда «Болта янграб овоз чиқарарди» деган сўзларни ўқиганман. Демак, дурадгор юракдан ишлаган бўлиб чиқади. Кўрдингизми, яна бир ўхшашлик, гарчи бу пахтамиздан узоқ бўлса ҳам. Гап бу ерда географияда эмас...

— Ҳаммаси тўғри. Қора кўзлар, нилий кўзлар, кўкимтир кўзларда олтин олтинлигича қолаверади. Бундан ҳам қимматли бойлик ҳақида сўз бўлиши мумкинми.

Виктор БЕЛОУСОВ,
Тошкент область, Бўка райони.
(«Правда», 27 ноябрь).

Сирдарёдаги «1-Боёвут» совхози давлатга 368 тонна гўшт сотди ва йиллик топшириқни мўлжаллангандан анча ошириб бажарди. Ҳар бир қорамолнинг ўртача вазни 590 килограммга қадар етказилди.

ЧОРВАЧИЛИКДА МАҲСУЛОТ СИФАТИ ВА САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигида ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни маълум қилишди: республика хўжаликларида ҳар бир бош қорамолнинг гўштга топширишдаги ўртача вазни аввалги йилдагига нисбатан анча кўпайиб, беш йилликнинг биринчи йилида 350 килограммга етди.

Ўнинчи беш йилликда совхозларда 54 минг бош бузоқни парвариш қиладиган ва етиштирадиган 8 та комплекс ҳамда 30 минг бош қорамолни сўқимга боқадиган учта ихтисослаштирилган молхона қуриш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари колхозларда ҳар бири 5000 бош молни боқишга мўлжалланган 8 та ферма қурилади. Қилинган ҳисоб-китоблар колхозлараро бўрдоқичилик пунктлари рентабелл эканлигини кўрсатди. Ваҳолонки, колхозларнинг кўпгина фермаларида фойда олинганича йўқ. Комплексларда молни бир центнер семиртиришга кетадиган чиқим колхозлардагига нисбатан 60 центнер камдир. Колхозлараро корхоналарда моллар колхозларнинг оддий фермаларидагига нисбатан бир кеча-кундузда бир ярим баравар кўп семирмоқда.

Республика колхозлари ва совхозлар мана шу беш йилликда гўшт етиштиришни 25 процент кўпайтирадилар, давлат харид ҳажми эса 1980 йилда 260 минг тоннани ташкил этади. Мўлжалланган бу маррага эришиш учун жамоат секторида қорамоллар сони 19,5 процент кўпайтирилади. Жайдари сигирларни сергўшт насллар— Сант — гертруд, Қозоғистон оқбоши ва бошқа наслларга мансуб буқалар билан саноат асосида чатиштириш гўшт маҳсулдорлигини оширишнинг резервларидан биридир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумида сўзлаган нутқида гўштбоп чорвачиликни ривожлантириш, қорамолларни сўқимга боқиш ва яйловларда боқишнинг интенсив методларини жорий этиш каби резерв борлигини таъкидлаб ўтган эди. Фермалардаги бўрдоқичилик комплексларининг ходимлари 1980 йилда ҳар бош қорамолнинг вазнини 430—460 килограммгача етказиб топшириш учун мусобақани кенгайтирмоқдалар. Бунинг эвазига қўшимча минг-минг тонналаб қўшимча гўшт олинади.

(ЎзТАГ).

ДАШТДАГИ БОҒЛАР

ГУЛИСТОН, (ЎзТАГ). Мирзачўлда катта Ўзбекистон трактининг икки чеккасига чинор кўчатлари ўтқазиш юзасидан катта ишлар қилинмоқда. Бу ишлар кузги ўрмон дарахтлари ва мевали дарахт кўчатлари ўтқазиш кенгайтирилган программасига биноан амалга оширилмоқда. 2,2 миллион тубдан зиёдроқ кўчат ўтқазиш, 110 гектар майдонда янги боғ, 117 гектар ерда токзор барпо этиш мўлжалланмоқда. 260 минг туб тут кўчатлари ўтқазилади.

Областда бу йил биринчи марта кўчатга бўлган эҳтиёж шу ерда етиштирилган кўчат ҳисобига қондирилади. Мирзачўл кўчатзорларида 12 миллион туб кўчат етиштирилди.

Сирдарё областида ўнинчи беш йилликда ўрмон хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан катта тадбирларни амалга ошириш мўлжалланмоқда.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

СЎҚМОҚЛАРДА ИЗЛАРИМ МЕНИНГ

Қара,
Олма қалқиб келар сувлар мавжида,
Ёғдулар хивичи қамчилар уни.
Орзу тўлқинлари алқаб ховчида
Гоҳида олмадек қалқитар мени.

Дўстим,
Сен хаёл султони баланд тоғларда,
Орзулар қули мен ёруғ кулбамда.
Қанот қоқсанг ҳамки, сен ҳумолардай
Жилғадек куйларимдан сен кулма-да.

Сени аллалайди ором, тотли туш,
Тиниқиб ухлайсан, узоқ кечалар.
Бедорлик мен учун иссиқ бир оғуш
Нигоҳим қоғозда — фикр ҳижжалар.

Давралар ўтлидир, суҳбатлар қайноқ,
Гурунг-гаштакларда хаёл ўйнайди.
Давраларга йўлинг, мен-чи овлоқда —
Уйда ҳукумдорим қалам қўймади.

Митти ялпизларни йўргаклаб баҳор,
Лолалардан нома йўллаган чоғлар.
Йўлларим сайхонга ҳар субҳи-наҳор
Баёз ўқир менга лойқа анҳорлар.

Сабзалар кўксида титраган шамбнам,
Ниш урган куртакдан мен қўшиқ топдим.
Қўшиқ келса, мисли офтобдай шам ҳам
Келмаса гар, қалбим оташда ёқдим.

Шул шитоб асримнинг, шитоб соатин
Милларидан зафар излаган халқим.
Қаламга олмоқ-чун мен чироқ ёқдим.
Тунларнинг бағрида кўп
тонглар отди.

Чўлларнинг уфқига бир нуқта
битиб
Қўриқлар назмини бошлар замондош!
Мен нечун тонгларни хотиржам кутиб,
Ғафлат уйқусига бераман бардош.

Заррадек чигитдан яратиб олам,
Далалар достонин ёзар деҳқоним.
Уятдан қораяр мен тутган қалам,
Номусдан туғёнда танлаги қоним.

Заҳматкаш ишчилар тарих битмакда,
Ҳар ғишти — давримнинг зебу забари.
Меъмор ҳам турфа бир санъат тутмакда,
Улар устоз — мен-чи шогирдман ҳали.

Қара,
Ҳов қоя, учқур у, олис ва биллур
Серзаҳмат йўлларда изларим бордир.
Заҳмат-ки, бу йўлдан борганлар билур,
Орзули оламга сўзларим бордир.

Шу кичик кулбамда бир ёруғ олам,
Ўтли ўлан битсам, тинчим ўшанда.
Тун бўйи ўринда ботган тикан ҳам
Туюлар оромбахш, сўлим гулшандай.

Жилғалар йўлида изларим бордир,
Сен дарё бўйида бир дам кут дўстим,
Охулар билан ҳам сўзларим бордир,
Болаликдан шундай турфароқ ўсдим.

Гоҳида лутфни унутсам, кечир,
Гоҳида тавозе чиқар ёдимдан.
Гоҳида гуркираб ёнсам, кел, ўчир
Ўрин олган бўлсам гар ҳаётингдан.

ЭҲСОН КЕЛАР...

Кўчаларни тўлдириб ўтиб борар
карвонлар,
Сеп ёзмиш далам зарҳал.
Карвонларнинг олдида мамнун борар
сарбонлар,
Олиб борар дур — жавҳар.
Хирмонда тарозубон тўқсонга кирган
бобом,
Кампири тўй бошида.
Планни сўраб кўринг, айтиб беради
ёддан
Уйқусида, тушида.
Уфқлар жимир-жимир «оқ олтин»
ёлқинида,
Ер-кўк ёғдуда олам.
Кўз ўйнар, хаёл ўйнар оқ денгиз
тўлқинида
Тўлқинлидир кўнгил ҳам.
Кўчалардан карвонмас, эҳсон келар
бир жаҳон,
Дарёдай мавжлар уриб,
Жавоҳир мўл... кимёгар деҳқондир
хазинабон,
Дилга сиғмас сурури.
Кўчаларни тўлдирган карвонларда
норим бор
Содда яланг тўшлигим.
Дарғаларга бош, жўмард алпларга
сардорим бор
Унга менинг қўшиғим.
Карнайчи том бошида, ноғоралар
созланар,
Бошланади алёрлар.
Бобом оппоқ яктакда, бувим ҳам
пардозланар
Тўрга чиқар донгдорлар.
Ҳорманг энди пахтакор,
Юртим тўла эҳсонлар,
Эҳсонки, аҳли қалам учун бу
Чўнг достонлар.

ҚЎШИҚ

Қўшиқ янграб кетди тоғларда,
Қўшиқ тутиб кетди самони.
Юрак уйғоқ бундай чоғларда
Юрак унутади ёмонни.
Ёруғ хаёл, самовий, ёлқин
Олиб кетди мени оғушлаб,
Бу қандай шеър, бу қандай талқин,
Юрак ёнар Сизни олқишлаб.
Дараларда чарх урар қўшиқ
Чопиб кетдим зилол чашмага.
Туғёнлардан дилим увишиқ,
Сўз қоришиқ кўзим ашкига.
Кечиб ўтдим тошқин ул сойни,
Қўшиқ севги ато айлади.
Шундай қўшиқ тангрисини мен
Ишқ ҳомийси демай

ТОНГЛАРГА БОҚАЙЛИК...

Юраккинам, урма, талпинма бунча,
Кўҳна дунёга жим боқайлик бир зум.
Тинчинг ол, лоақал очилсин ғунча,
Бу турфа чиройдан қувнасин кўзим.
Тун... ўйлар болиши бошимга ботди,
Осудалик излаб тонгни уйғотдим...
Телба юраккинам, талпинчоқ қушим,
Туғёндаман, яна туғёнлар қўшма.
Ҳаёллар, ҳаёллар, сўрайман изн,
Шу сокин тонгларга боқай мен бир зум.

АНОРХОН

От чопар, гумбирлар тоғлар дараси,
Қиз олиб қочмоқда йигит сараси.
Қоядан—қояга от солмоқ мушкул,
Йиғлама, йиғлама; қизгина тушкур.

Ҳув пастда оқмоқда дарё буралиб,
Қирқ кокил узанги узра чўлғаниб.
Шуълалар ўйнайди кумуш тўлқинда,
Сен ҳарир рўмолинг ичра юлқинма.

Чўнг қоя устида безовта оҳу,
Беҳуда талпинма, беҳуда оҳинг.
Шунқоринг тушибди қоп-қора терга,
Тулпорин туёғи тегмайди ерга.

Туёқлар остидан сачрар учқунлар,
Тоғларда мисоли кўчар кўчкинлар.
Елларнинг қанотин қайриб ўтар у,
Ишқ деган дунёни кафтда кўтариб.

Тоғларнинг бошида айланар калхат,
Ул елар бургутдек, севгисин алқаб,
Чашмалар, жилғалар соз чалар ғариб,
Тоғларда бундайин сулув йўқ ҳали.

Дарёлар тошларга урар бошини,
Субҳичоғ шудринглар тўкар ёшини.
Тулпор ҳам сездими, нозик адони,
Ғир отдек учар у кўзлаб самони.

Бу ахир, бу ахир севги тошқини...
Бу турфа одатлар қўзғар рашкимни.
От узра Анормас, бир назм гўё,
Эртакдан чин бўлиб келгандай рўё.

Қоядан отилар шаршара тикка,
Муҳаббат соҳиби; қўрқма, энтикма!
Совчилар қайтдилар ахир армонда,
Икки дил ўртанди шундай фармонда.

Тоғларда қоядан қоя туғилар,
Ишқ борми, бас, шундай ғоя туғилар.

ҲАЛИ ҚОЯМАССИЗ...

Ҳали, қоямассиз, менимча,
Ўзгани соя деб камситманг.
Ҳали дарёмассиз, менимча
Ўзгани жилға деб ўкситманг.

Дарё бўлганда ҳам унутманг зинҳор,
Оқишни, куйлашни жилға ўргатди.
Ахир томчи-томчи йиғилиб бир бор,
Сиздек бир ўзанни тўлатди.

Қоя бўлсангиз ҳам ,пойингиз замин.
Сизни ушлаб турар шу тупроқ пастда...
Юлдузларни тошдай ирғитманг тағин
Дарз кетса бу замин, Сизни ким асрар?

Бу фалак айланар кеча ва кундуз,
Бир ёғи қуёшдир, бир тарафи тун.
Олтин ерда бўлар, осмонда юлдуз
Бири ҳазинада, бири ҳавода устун.

Эътибор ОХУНОВА.

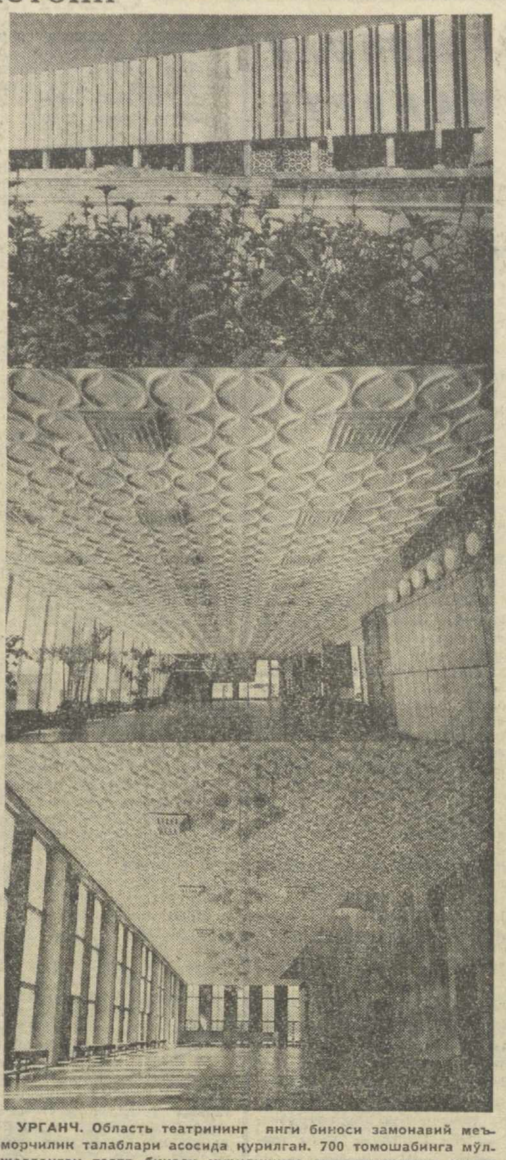

УРГАНЧ. Область театрининг янги биноси замонавий меъморчилик талабларига асосида қурилган. 700 томошабинга мўлжалланган театр биноси қурилишида мармар тошлар ҳамда хевазлик усталарининг ганчга ишланган ўймакор гулларидан фойдаланилган. Суратларда: (юқоридан) театр биносининг ташқи ва ички кўринишлари.

В. Таран фотолари.

ТАБИАТ БУРЧАГИ

ТОТИМЛИ МАСАЛЛИҚ

Турп азалдан тотимли масаллиқ сифатида маълум. Минг йиллардирки, Ўрта Осиё халқлари турпни бир қатор хасталикларга муолажа сифатида ишлатиб келишади. Абу Али ибн Сино чилангар илон чаққанда турп шарбати билан шаробни омухта қилиб ичишни тавсия этган. Турп билан асал аралашмаси ҳар хил жароҳат ва яраларга малҳам ҳисобланади. Қайнатиб пиширилган турп сурункали йўталга даво бўлиши аниқланган.

Илмий манбаларда қайд қилинишича, турп таркибида гликозидлар, «С» витамини ва кучли бактерицид хусусиятига эга бўлган лизоцим моддаси мавжуд. Шу модда туфайли турпнинг ўзига хос ҳид ва таъми бор. Шифокорлар турп шарбатини ўтдаги тош хасталикларини даволашда тавсия этишади.

Турпнинг хосиятларидан яна бири — киши аъзоларида туз-сув мутаносиблигини сақлаб туришидир. Чунки табиат инъом этган бу тотимли озуқада калий элементи (375 миллиграмм) бор. Киши шамоллаганида, бод хасталигида, бўксэ азиятларида турпдан фойдаланилади. Бунинг учун сархил турп шарбати олиниб, (қашлоқ, қирғич ёки бошқа бирор восита орқали қирилиб, сиқиб суви чиқарилади), оғриган жойларга суртиб уқаланади. Бу муолажа горчичник таъсири каби қизитиш аломатини беради. Турпнинг асал билан тенг миқдордаги шарбати буйрак ва ўт қопчасида тош ҳосил бўлишнинг олдини олади. Бу шарбатдан дастлаб кунига ярим пиёладан ичилади, сўнг бу миқдор икки пиёлага етказилади. Маълумотларга қараганда, ана шундай муолажадан баҳраманд бўлган кишилар атеросклероз ва жигар хасталикларига бардошли бўлади.

Лекин турпни меъёридан кўп истеъмол этмаслик керак.

М. НАБИЕВ,
доришунос.

Л. Л. ШАБШАЙ

1944 йилдан КПСС аъзоси, Тошкент Республикалараро касаба союзлари курсининг директори Лазарь Львович Шабшай 29 ноябрда бемаҳал вафот этди.

Л. Л. Шабшай 1920 йилнинг январида Молдавия ССРнинг Кошница қишлоғида туғилди. У меҳнат фаолиятини 1940 йилда Тирасполь ўқитувчилар институтини тамомлагандан сўнг армия газетасида адабий ходим бўлиб ишлашдан бошлаган эди. 1947 йилдан комсомол, партия ва совет ташкилотларида масъул ишларда хизмат қилди.

Л. Л. Шабшай 1969 йилдан бошлаб Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советида ташкилий-оммавий ишлар бўлими мудири бўлиб, 1975 йилдан эса, республикалараро касаба союзлар курсларининг директори бўлиб ишлади.

Л. Л. Шабшай қобилиятли, ижодкор ходим, яхши ташкилотчи эди. Унинг талабчанлик хислатлари кишиларга нисбатан меҳрибонлик ва ғамхўрлик билан уйғунлашган эди.

Партия ва ҳукумат Л. Л. Шабшай хизматларини юксак тақдирлади. У бир неча бор ҳукумат мукофотларига сазовор бўлган эди.

Лазарь Львович Шабшайнинг ёрқин хотираси қалбларимизда абадий сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/XI да Келинлар қўзғолони.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 30/XI, 1/XII да Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист Эмиль КИО раҳбарлигидаги йирик иллюзион ревю гастроллари (19.30).

Кино

Зорро — «МОСКВА» (11, 13.30, 16, 18, 20.30), «НУКУС» (11, 13.30, 16, 18.15, 20.30), САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Қўрқма, бермайман — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Париж сирлари (18.30, 20.30), МУЛЬТТЎПЛАМ: Сеҳрланган бола; Жосуслик эҳтирослари; Сенними, шошмай тур! (9-чиқарилиши) — «ЎЗБЕКИСТОН».

Инсонга нима керак? — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

●

ЎРТА ОСИЁ РЕГИОНАЛ ГИДРОМЕТЕРОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (САРНИГМИ)

бўлимлар ва лабораториялар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: гидрологик тадқиқотлар, ташқи муҳитнинг ифлосланишини ўрганиш (хўжалик шартномасидаги группа), гидрометерологик процессларни математик моделлаштириш;

кичик илмий ходим: гидрологик маълумотларни автоматлаштирилган методларини [illegible] ишлаш учун [illegible].

КОНКУРС МУДДАТИ — 10 ДЕКАБРГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, ГСП, Обсерватория кўчаси, 72-уй. Телефонлар: 33-61-13, 33-20-67.

●

РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: фонетика, лексика ва стилистика, рус тили диалектологияси ва [illegible] бўйича [illegible].

КОНКУРС МУДДАТИ — 17 декабргача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри — 110, Литература кўчаси, 4-уй.

АХБОРОТ
ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

АНДИЖОН

АЛОҚАЧИЛАР УЙИ

Қўрғонтепа райони марказида алоқачилар уйи қурилиб, ишга туширилди. Бу муҳташам бинога алоқа узелининг маъмурий бошқарув аппарати, 2 минг точкали автомат телефон станцияси жойлаштирилди. Шаҳарлараро телефон станцияси, почта бўлими ҳам шу бинода. Энди қўрғонтепаликлар мамлакатимизнинг истаган шаҳри билан бемалол алоқа боғлай оладилар.

Алоқачилар уйи атрофи ободонлаштирилди, гулзорлар сайрбоғлар барпо этилиб, хиёбонлар очилди. Бу ишларнинг кўпи ҳашар йўли билан бажарилди.

ҒОЛИБЛИК ИФТИХОРИ

Октябрь байрами арафасида Меҳнат Қизил Байроқ орденли Андижон «Облколхозстрой» трестига Москвадан хушхабар келди. Трест коллективи 1976 йилнинг иккинчи ва учинчи кварталн якунлари бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида сурункасига икки марта ғолиб чиқди. Ишчан коллективга СССР Қишлоқ қурилиши министрлиги ва тармоқ касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғи билан пул мукофоти берилди.

КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қароридан илҳомланган трест коллективи зарбдорларча меҳнат қилмоқда. Ўн ойлик план барча кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарилди.

ФАХРИЙ ЁРЛИҚЛАР

Партия ва ҳукуматимиз қарорларини амалга оширишда фаол қатнашганликлари, партиявий иш услуб ва методларини КПСС XXV съезди талаблари даражасида такомиллаштирганликлари, меҳнат коллективларининг зиммага олинган вазифаларни муваффақиятли бажаришга сафарбарлигини таъминлаганликлари учун партком секретарлари ва пропагандистлардан бир гуруҳи Андижон область комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

Улар орасида Андижон ёғ комбинати партия ташкилоти секретари З. Алексеева, мебель фабрикаси партия ташкилоти секретари Т. Патиддинов, Андижон районидаги «Коммуна» колхози партия ташкилоти секретари Ё. Нуриддинов, Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхози партия ташкилоти секретари М. Сиддиқов, Андижон районидаги Калинин номли колхоз экономисти Ҳакимжон Мамадалиев, Бўз районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси Зайнобиддин Расулов ва бошқалар бор.

ҲИММАТ

Андижондаги ихтисослаштирилган илмий-таъминлаш ишлаб чиқариш устахонасининг коллективи Андижон, Фарғона ва Наманган областларида жойлашган тарихий-маданий ёдгорликларни тиклаш соҳасида ибратли ишлар қилди. Ишчан коллектив Қўқонда ўзбек адабиёти классиклари Муқимий, Фурқат ва Завқийга қўйилган ёдгорликларни тиклади. Фарғона областининг Ҳамзаобод районида Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш учун курашганлар хотирасига қўйилган ёдгорликни тиклаш ишларини ниҳоясига етказди.

Устахона коллективи Бухоро шаҳрида ер қимирлаш натижасида зарар кўрган тарихий ва маданий ёдгорликларни тиклашда фаол қатнашди. Андижонлик усталарнинг таклифи билан Бухоро шаҳрида 6 та керамика тайёрлайдиган ҳумдон қурилди. Абдуманноб Қодиров бошлиқ бригада бухоролик дўстларга керамика пиширишни ўргатди.

Уста Эргаш Набиев бригадаси Бухородаги Мираҳаб мадрасасининг ер қимирлаганда дарз кетган деворларини тиклашда мураккаб ишларни бажарди, ганчга ўйиб гул солди, мозаика бўйича иш олиб борди.

Ҳозир устахона коллективи, Фарғона водийсида 12 та тарихий ёдгорликни тиклаш устида иш олиб боряпти.

А. ҚУРОНБОЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФАКТ ВА ШАРҲ

ЯНГИ ФИРМА

Маълумки, фаровон турмуш кишиларимизнинг дид ва эстетик ҳавасларини тубдан ўзгартириб юборди. Кимни кўрманг кўркам, хушбичим кийинган. Наинки, уст-бош, пояндозу рўзғор асбобларидан тортиб мебелгача, ҳамма-ҳаммаси чиройли бўлсин дейди одамлар. Шу маънода аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини ўрганиш муҳим аҳамият касб этади. Аммо саноат ва савдо ташкилотларида бу ишнинг мавжуд системаси унчалик мукаммал эмас. Кейинги йилларда харидорларнинг истак-хоҳишлари ва уларнинг муайян маҳсулотлар ҳақидаги фикрларини ўрганиш йўллари изланмоқда. Саноат бирлашмаларининг фирма магазинлари орқали савдо қилиш ҳам ана шундай йўллардан биридир. Савдонинг бу прогрессив формаси КПСС XXV съездида ҳам маъқулланди.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги бу хайрли ишни биринчилар қатори бошлаб берди — 1975 йил августда тўрт магазинни бирлаштирувчи «Ўзбекистон» савдо фирмасини ташкил этди. СССР Енгил саноат министрлигининг шундай магазинлари орасида у қисқа вақт ичида товарооборот бўйича иккинчи ўринга чиқиб олди. Қуйида шу «Ўзбекистон» фирмаси ишлари ҳақида сўз юритилади.

Бизнинг фирма фақат Ўзбекистонда, ўзига тегишли тармоқ корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар билан савдо қилади. Асосий вазифа харидорларнинг талаб ва эҳтиёжларини ўрганиш бўлгани учун ҳам ишла[illegible] наётган [illegible] лабки [illegible] кўплаб [illegible] жаллан[illegible] пойафз[illegible] лотлар [illegible] магази[illegible] мамиз 36 фабрика [illegible] узоқ [illegible] ган. Шунга кўра [illegible] яхши [illegible] лат Сифат Белгиси олган биринчи категориядаги маҳсулотлар биринчи навбатда фирма магазинларига етказиб берилмоқда.

«Ўзбекистон» фирмаси ташкил этилганига бир йилдан ошди. [illegible] айтиш [illegible] газинлар [illegible] ўзига [illegible] қолди. [illegible] лот, модель ва фасон [illegible] харидорлар [illegible] залари ва баҳоларини умумлаштириш билан тармоқ маҳсулот турларини планлаштиришга сезиларли таъсир ўтказмоқда.

Эндиликда бизнинг фирма билан Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмаси ўртасидаги алоқа [illegible]. [illegible]

Маҳсулот сифати учун одатдагидек тайёрловчи саноатчилар жавобгар. Савдо жараёнида маҳсулот сифатида биронта камчилик аниқланса, у албатта фабрикага қайтарилади. Бу тартиб нуқсони харид қилиб олинганидан кейин маълум бўлиб қолган маҳсулотларга ҳам тааллуқлидир. Маҳсулотни олдиндан пухта текшириш фирмага сифатли ва [illegible] сабатларни тобора мустаҳкамламоқда.

Фирма ишидаги муваффақият кўп жиҳатдан моданинг йўналишини аҳолига тушунтира билишга боғлиқ. Гап харидорнинг тўқимачилик ёки пойафзал, тикувчилик ёки трикотаж фабрикаларининг янги маҳсулотини ёқтириб, уларнинг ўзига хос хусусиятларини, янгиликнинг эстетик қимматини ва мазмунини тўғри баҳолай билишида. Шунинг учун ҳам фирма магазинлари сотувчилари янги маҳсулотларни пропаганда қилишга, саноатда маҳсулот турлари доим ўзгариб туришини, уст-бошнинг кўриниши маданият белгиси эканини тушунтириб, харидорлар дидини шакллантиришга ҳаракат қилмоқдалар.

[illegible] ри такомиллашиб бормоқда. Бунда фирма ходимларининг харидорлар билан мунтазам мулоқотда бўлиши қўл келаётир. Шу боисдан бизда ўз-ўзига хизмат кўрсатиш методи тўғри келмайди. Дастлабки даврда магазин секцияларида ҳар бир маҳсулотлар тури бўйича харидорлар баҳосини ўрганиш дафтарлари жорий этилганди. Аҳоли фикрини ўрганишда анкеталар ҳам қўлланилмоқда. Фирма магазинларида мунтазам равишда харидорлар конференциялари, маҳсулотлар турлари бўйича кўргазма-савдолар ўтказилмоқда, келаси мавсумда кўплаб ишлаб чиқариш мўлжалланаётган маҳсулот намуналари вақти-вақти билан намойиш қилинмоқда.

Фирма магазинлари табиийки, ходимлардан савдо маданиятини оширишни талаб этмоқда. Аҳолининг талаб ва эҳтиёжини ўрганиш мақсадида бир қанча янги лавозимлар чунончи, методист-товаршунос, эксперт-товаршунос лавозимлари жорий этилди. Эндиликда ишлаб чиқариш жараёни ва технологиясини яхши биладиган ходимлар, шу жумладан инженер-методист, рассом-моделчи, санъатшунос ва конструкторлар, реклама бўйича адабий ходимлар керак.

«Ўзбекистон» фирмаси «Яхши маҳсулот — яхши савдо» шиори остида ишламоқда. Ишлаб чиқариш билан савдо ўртасидаги бундай дўстона [illegible]

[illegible] фирманинг янги магазинларини очиш мўлжалланмоқда. Бу эса турли аҳоли пунктларида талаб ва эҳтиёжларни тағин ҳам яхшироқ ўрганишга ҳамда муайян областнинг иқтисодий хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда республикамизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни пропаганда қилишга ёрдам беради.

Гапнинг рости, маҳаллий маҳсулотларга ишонқирамай қарайдиган харидорлар ишончини қозониш осон эмас. Тўғри, республикамиз енгил саноатида катта ўзгаришлар рўй берди, қўпол ва нурсиз маҳсулотлар чиқарилмаётир. Шундай бўлса ҳам четдан келтирилган маҳсулотларга ўрганиб қолган ишқибозлар фикрини ўзгартириш озмунча ҳаракат талаб этмайди. Шу сабабли ўзининг савдо фирмасини ташкил этган республика Енгил саноат министрлигидан бошқа министрлик ва идоралар ҳам ўрнак олсалар жуда соз бўларди. Бунда «Ўзбекистон» фирмасининг тажрибаси, шубҳасиз, қўл келади.

Айрим истаклар ҳам йўқ эмас. Баъзан иккинчи сортли маҳсулотлар етказиб бериш ҳоллари учраб қолмоқда. Фирма магазинларининг товар фондларини сумма жиҳатидангина эмас, тур жиҳатидан ҳам бошқариб боришда афсуски, Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг ортиқча васийлиги ҳамон сақланиб қолмоқда. Назаримизда, бу хил камчиликлар қанча тез тугатилса, [illegible] савдо [illegible] самарали бўла боради.

С. МАХМУДОВ,
Тошкентдаги «Ўзбекистон» савдо фирмаси бирлашмасининг директори.

ФАН ЯНГИЛИКЛАРИ

КЎҲНА ҚЎРҒОН СИРИ

Ўрта Осиё темир йўлининг Кизилтепа ва [illegible] станциялари оралиғида, кимсасиз чўл этагида бир тепалик ётарди. Бухороликлар [illegible] қўрғони деб аташарди. [illegible]

[illegible] гитлари Эрон босқинчиси Доро билан олишган сакзалар [illegible]

[illegible] дамдан ўтказади. Шу-шу шаҳар харобага айланади [illegible].

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»НИНГ НАВБАТДАГИ СОНИ 2 ДЕКАБРЬ КУНИ ЧИҚАДИ.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. [illegible] 11.55 — Мультфильм. [illegible] 15.30 — Хужжатли фильм. [illegible] 18.45 — [illegible] 19.15 — [illegible]

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — География. 12.00 — [illegible] 18.30 — [illegible] 19.15 — [illegible]

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Менинг меҳрибон [illegible]

Радио

Биринчи программа. 8.30 — [illegible]

Об-ҳаво

Бугун республикамиз областларида ҳавонинг ҳарорати [illegible]

Ўзбекистон ССР Газлаштириш Бош бошқармаси касаба ва партия ташкилоти Ўзбекистон ССР «Газгаз» бошқармаси бошлиғи М. Ш. Шукуржоновга отаси Шукуржон ХАКИМОВнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Органы ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р. 03723. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 280.